

DICTIONARY OF INDIA

भारत शब्दकोश : थाई - हिन्दी

ภารตศัพท์โกศ (ไทย-ฮินดี)

พจนานุกรมคำศัพท์ที่เกี่ยวกับประเทศอินเดีย

Pattama Sawangsri

สหายกรรณศาสตรบัณฑิต
ปัทมา สว่างศรี

ประวัติผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา สว่างศรี

Pattama Sawangsri

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตติวิทยา

ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการศึกษา

- 2548 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ. ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยบูรพา
- 2551 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม. จารึกภาษาตะวันออก) มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2556 ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศศ.ด. ภาษาสันสกฤต) มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2555-2556 Certificate in Hindi language proficiency Institute of Hindi, Agra, India, 2012-2013
- 2559-2560 Certificate One Month Internship/Intensive Course in Hindi Mahatma Gandhi International Hindi University, Wardha, India, 2016-2017
- 2560-2561 Certificate One Month Internship/Intensive Course in Hindi Mahatma Gandhi International Hindi University, Wardha, India, 2017-2018
- 2561-2562 Certificate One Month Internship/Intensive Course in Hindi Mahatma Gandhi International Hindi University, Wardha, India, 2018-2019
- 2566 Orientation Programme for International Hindi Scholars Mahatma Gandhi International Hindi University, Wardha, India, 2023

ผลงาน

ปัทมา สว่างศรี. อัศจรรย์ไวยากรณ์ฮินดี 1 (Incredible Hindi 1). เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2016.

Krishna Chaitanya, Pattama Sawangsri. Remembering Shaheed Bhagat Singh in Thailand
आईलैंड में शहीद भगत सिंह की याद ด้วยความระลึกถึง ภักดี ชิงห์ วีรบุรุษผู้สละชีพ
ในประเทศไทย. New Delhi: Aakar books, 2024.

DICTIONARY OF INDIA

भारत शब्दकोश : थाई - हिन्दी

พจนานุกรมคำศัพท์ที่เกี่ยวกับประเทศไทย

พจนานุกรมคำศัพท์ที่เกี่ยวกับประเทศไทย

Pattama Sawangsri

सहायक प्रोफेसर डॉक्टर पद्मा सवांगश्री

ปัทมา สว่างศรี

DICTIONARY OF INDIA

ภารัตศัพทโกศ (ไทย-ฮินดี) :

พจนานุกรมคำศัพท์เกี่ยวกับประเทศอินเดีย

भारत शब्दकोश : थाई - हिन्दी

บรรณาธิการ:

ระวี จันทรส่อง

ISBN (e-book):

978-616-620-111-6

ผู้เขียน:

ปัทมา สว่างศรี

เจ้าของและผู้จัดพิมพ์:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักงานบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โทรศัพท์: 0 5394 3603-5

<https://cmupress.cmu.ac.th>,

E-mail: cmupress.th@gmail.com

พิมพ์ครั้งที่ 1:

กรกฎาคม 2569

ราคา:

250 บาท

หนังสือเล่มนี้ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องและต่างสถาบัน เพื่อตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ประเภทหนังสือหรือตำรา ซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เรียบร้อยแล้ว © สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ห้ามลอกเลียนแบบ ทำซ้ำ ดัดแปลง ส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ รวมทั้งการจัดเก็บถ่ายทอด ไม่ว่ารูปแบบหรือวิธีการใด ๆ ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ การบันทึกหรือวิธีการอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต

คำนิยม

แต่... ภารัตศัพทโกศ (ไทย-ฮินดี)

ในฐานะบรรณาธิการ การเฝ้ามองต้นฉบับค่อย ๆ เติบโตจนกลายเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ เปรียบเสมือนการร่วมเดินทางไปกับศรัทธาอันแรงกล้าของผู้เขียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัทมา สว่างศรี ได้กลั่นกรองความรู้และความผูกพันที่มีต่อประเทศอินเดีย จนกลายเป็น “ภารัตศัพทโกศ” ฉบับไทย-ฮินดี ผลงานที่ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงพจนานุกรม แต่เป็น “สะพานใจ” ที่เชื่อมโยงสองวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน อย่างแนบแน่น

ท่ามกลางความซับซ้อนของอารยธรรมอินเดีย หนังสือเล่มนี้คือ “กุญแจสำคัญ” ที่จะไขเข้าสู่หัวใจของชาวภารัต ทุกหมวดหมู่ตั้งแต่สัญลักษณ์แห่งชาติไปจนถึงวิถีชีวิตที่แสนเรียบง่าย ถูกคัดสรรมาอย่างประณีต ทำให้ภาษาฮินดีในเล่มนี้มีลมหายใจและอบอวลด้วยมิตรภาพที่จริงใจ

สำหรับนักศึกษา ผู้สนใจ รวมถึงนักเดินทาง หนังสือเล่มนี้จะเป็นมากกว่าคู่มือ แต่เป็น “เพื่อนร่วมทาง” ที่ช่วยทลายกำแพงทางภาษา เปลี่ยนความแตกต่างให้กลายเป็นความเข้าใจ และเปลี่ยนความแปลกหน้าให้กลายเป็นความผูกพัน ข้อมูลทุกหน้าคือทางลัดที่จะทำให้ท่านมองเห็นอินเดียในมิติที่งดงามและลึกซึ้งกว่าที่เคยสัมผัส

ผมเชื่อมั่นว่า “ภารัตศัพทโกศ” ฉบับไทย-ฮินดี เล่มนี้ จะเป็นมรดกทางปัญญาที่ทรงคุณค่า และเป็นแรงบันดาลใจให้กับความรักในการเรียนรู้ภาษาฮินดีองกามในใจของผู้อ่านทุกท่านสืบไป

ด้วยความปรารถนาดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวี จันทรส่อง

บรรณาธิการ

คำนำ

พจนานุกรมภาษาฮินดี “ภารัตศัพทโกศ” ฉบับไทย-ฮินดี เป็นพจนานุกรมที่รวบรวมคำศัพท์ภาษาฮินดีที่เกี่ยวกับประเทศไทยไม่ว่าจะเป็น คำศัพท์ที่เกี่ยวกับเครื่องหมายประจำชาติอินเดีย การเมือง การปกครอง เขตการปกครอง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม อาหาร เครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น โดยจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อความสะดวกต่อการค้นคว้า เหมาะสำหรับนักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่ต้องการทำความรู้จักประเทศไทย การเรียนรู้ภาษาฮินดีนอกจากจะทำให้มองเห็นความเป็นอินเดียชัดเจนขึ้นแล้ว ยังเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่ช่วยให้เข้าใจอินเดียอย่างหยั่งลึกลงไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าพจนานุกรมฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาฮินดี เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศไทยได้มากขึ้น

หากพจนานุกรมเล่มนี้มีข้อขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขอความกรุณาช่วยชี้แนะเพื่อการปรับปรุง แก้ไข อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาภาษาฮินดีในโอกาสต่อไป

ปัทมา สว่างศรี

	หน้า
คำนิยาม	III
คำนำ	IV
สารบัญ	V
คำชี้แจงอักษรย่อ	XVI
สระและพยัญชนะในภาษาฮินดี	XVII
भारत का सामान्य ज्ञान	
ข้อมูลความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอินเดีย	1
भारत और राष्ट्रीय प्रतीक	
เครื่องหมายประจำชาติอินเดีย	3
राजनीति	
การเมืองการปกครอง	11
मंत्रालय	
กระทรวง	41
राज्य और केन्द्रशासित प्रदेश	
รัฐและพื้นที่ปกครองพิเศษ	55
भारत की प्रमुख भाषाएँ	
ภาษาหลักของอินเดีย (แต่ละรัฐ)	62
फसल और सबसे अधिक फसल देने वाले राज्य	
พืชผลและรัฐที่ให้ผลผลิตทางการเกษตรมากที่สุด	67
प्रमुख शहरों के उपनाम	
ฉายาของเมืองที่สำคัญต่าง ๆ	77
भारत में सर्वाधिक बड़ा लम्बा एवं ऊँचा	
สิ่งที่ใหญ่ ยาวและสูงที่สุดในอินเดีย	95

भारत की प्रमुख नदियाँ

แม่น้ำสายสำคัญของอินเดีย

101

भारत के प्रमुख सप्त पर्वत

ภูเขาทั้ง 7 ที่สำคัญของอินเดีย

105

भारत के राष्ट्रीय सम्मान और पुरस्कार

เกียรติยศและรางวัลแห่งชาติของอินเดีย

107

भारत की महत्वपूर्ण पुस्तकें और लेखक

หนังสือสำคัญของอินเดียและผู้เขียน

116

आकाश और ब्रह्मांड

ท้องฟ้าและจักรวาล

129

खगोल विज्ञान

ดาราศาสตร์

131

ज्योतिष शास्त्र

โหราศาสตร์

137

प्रकृति और पर्यावरण

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

149

भूगोल

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

151

खनिज और धातुएँ

แร่ธาตุและโลหะ

161

पत्थर

หิน

165

रत्न

รัตนะ (แก้วที่มีค่า)

167

मौसम

สภาพอากาศ 170

वनस्पति और कृषि

พืชและการเกษตร 185

वृक्ष

ต้นไม้ 187

फूल

ดอกไม้ 190

कमल

ดอกบัว 196

फल

ผลไม้ 199

मेवा

ผลไม้แห้งและถั่ว (อาหารว่าง) 206

दाल और अनाज

ถั่วและธัญพืช 210

मसाले

เครื่องเทศ 213

सब्जियाँ

ผัก 221

कृषि और औजार

การเกษตรและเครื่องมือการเกษตร 231

जीव-जंतु

สัตว์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ 239

पालतू पशु

สัตว์เลี้ยง 241

स्थलीय-जंगली पशु

สัตว์บก-สัตว์ป่า 245

उभयचर

สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 251

सरीसृप

สัตว์เลื้อยคลาน 253

जलचर

สัตว์น้ำ 255

पक्षी

สัตว์ปีก 257

कीट-अष्टपाद

แมลงและสัตว์แปดขา (แมง) 260

पशु शिशु

ลูกสัตว์ 264

पशुओं की आवाज़ें

เสียงร้องของสัตว์ 266

पशुओं का व्यावहार

พฤติกรรมของสัตว์ 270

पशु अंग

อวัยวะต่าง ๆ ของสัตว์ 278

पशु आहार

อาหารสัตว์ 281

पशु आवास

ที่อยู่อาศัยของสัตว์ 283

जीवों का नाम तथा पहचान

ชื่อของสิ่งมีชีวิตและเอกลักษณ์ 286

मानव शरीर और स्वास्थ्य

ร่างกายมนุษย์และสุขภาพ 299

मानव शरीर

ร่างกายมนุษย์ 301

स्वास्थ्य

สุขภาพ 320

निवास और इमारतें

อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้าง 347

आवास के प्रकार

ประเภทที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้าง 349

खान-पान और स्वाद

การกินอยู่และรสชาติ 383

स्वाद

รสชาติของอาหาร 385

भोजन की विशेषता

คุณลักษณะของอาหาร 388

भोजन

อาหาร 390

सह-भोजन

เครื่องเคียง 398

चाट

อาหารเรียกน้ำย่อย 402

नमकीन

ของกินที่ประกอบด้วยเกลือและเครื่องเทศ 405

मिठाई

ขนมหวาน 407

पेय

เครื่องดื่ม 415

पाक-क्रियाँ

กริยาที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหาร 421

भोजन के समय

มื้ออาหาร 425

खान-पान के स्थान

สถานที่สำหรับการกินและการดื่ม 426

भारतीय धर्म और आस्था

ศาสนาและความศรัทธาในอินเดีย 431

धार्मिक स्थल और उपासना-स्थल

ศาสนสถานและสถานที่บูชา 433

पूजा अनुष्ठान और धार्मिक क्रियाँ

พิธีกรรม การบูชา และการปฏิบัติทางศาสนา 437

धार्मिक प्रतीक और पूजन-सामग्री

สัญลักษณ์และเครื่องประกอบพิธี 442

आध्यात्मिक और दार्शनिक अवधारणाएँ

แนวคิดทางจิตวิญญาณและปรัชญา 448

हिंदू धर्म

ศาสนาฮินดู 452

बौद्ध धर्म

ศาสนาพุทธ 482

जैन धर्म

ศาสนาเชน 491

सिख धर्म

ศาสนาซิกข์ 496

इस्लाम

ศาสนาอิสลาม 507

ईसाई धर्म

ศาสนาคริสต์ 516

भारतीय समाज और संस्कृति

สังคมและวัฒนธรรมอินเดีย 521

परिवार और रिश्ते

ครอบครัวและเครือญาติ 523

जीवन संस्कार

พิธีกรรมตามช่วงชีวิต 533

वेशभूषा

เครื่องแต่งกาย 552

वस्त्र, कपड़ा

ลักษณะผ้า 565

परिधान संबंधी क्रियाएँ

क्रियाที่เกี่ยวข้องกับการแต่งกาย 566

श्रृंगार

เครื่องประดับ 568

त्योहार और पर्व

เทศกาลและวันสำคัญทางศาสนา/ประเพณี 573

मेला

งานเทศกาล, งานมหกรรม 581

कला और मनोरंजन

ศิลปะและความบันเทิง 585

ललित कला

จิตรศิลป์ 587

नृत्य

การเต้นรำ 593

संगीत और गीत कला

ศิลปะดนตรีและบทเพลง 606

खेल और अवकाश गतिविधियाँ

กีฬาและกิจกรรมยามว่าง 619

खेल

กีฬา 621

अवकाश गतिविधियाँ

กิจกรรมยามว่าง 637

व्यवसाय और कार्यक्षेत्र

อาชีพและโลกการทำงาน 641

व्यवसाय और उनके कार्य

อาชีพและงานของแต่ละอาชีพ

643

शिक्षा और विद्यार्थी जीवन

ชีวิตการศึกษา

673

शिक्षा के स्तर

ระดับการศึกษา

675

शैक्षणिक संस्थान

สถานศึกษา

677

शैक्षणिक कर्मचारी और विद्यार्थी

บุคลากรทางการศึกษา

680

विषय और अध्ययन

วิชาและการเรียน

684

परीक्षा और मूल्यांकन

การสอบและการประเมิน

687

कक्षा और विद्यालय परिसर

ห้องเรียนและสถานที่

693

कानून और अपराध

กฎหมายและอาชญากรรม

697

कानून और अपराध संबंधी शब्दावली

กฎหมายและการกระทำความผิด

699

सार्वजनिक सेवाएँ और अवसंरचना

บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐาน

717

यातायात और परिवहन

การจราจรและการขนส่ง

719

बैंक और वित्तीय सेवाएँ

ธนาคารและธุรกรรมทางการเงิน

735

भाषा साहित्य और मीडिया

ภาษา วรรณกรรม และสื่อ

739

भाषा

ภาษา

741

साहित्य

วรรณกรรม

752

मीडिया

สื่อ

761

संख्या और गणित

ตัวเลขและคณิตศาสตร์

765

संख्याएँ

เลขจำนวนนับ

767

क्रमवाचक संख्याएँ

เลขลำดับ

772

भिन्नात्मक संख्या

เศษส่วน

773

समय और कैलेंडर

เวลาและปฏิทิน

775

आकार और रंग

รูปร่างและสี

795

व्याकरण

ไวยากรณ์ 811

प्रश्नवाची

คำแสดงคำถาม 813

क्रिया

คำกริยา 817

विशेषण

คุณศัพท์ 866

क्रिया-विशेषण

กริยาวิเศษณ์ 882

समुच्चयबोधक

คำเชื่อม 899

कारक चिह्न

เครื่องหมายการก 904

विलोम शब्द : क्रिया

คำตรงข้าม : กริยา 907

विलोम शब्द : विशेषण

คำตรงข้าม : คุณศัพท์ 914

विलोम शब्द : संज्ञा

คำตรงข้าม : คำนาม 919

คำชี้แจงอักษรย่อ

adj.	Adjective	คุณศัพท์
adv.	Adverb	กริยาวิเศษณ์
conj.	Conjunction	สันธาน
di.	Direct Case	คำนามที่ไม่มีคำ ประสมรรคตาม
f.	Feminine	คำนามเพศหญิง
hon.	Honorific	แสดงความเคารพ
inter.	Interrogative	คำแสดงคำถาม
interj.	Interjection	คำอุทาน
m.	Masculine	คำนามเพศชาย
ob.	Oblique Case	คำนามที่มีคำ ประสมรรคตาม
postp.	Postposition	คำประสมรรค
pron.	Pronoun	คำสรรพนาม
pl.	Plural	พหูพจน์
sg.	Singular	เอกพจน์
v.	Verb	คำกริยา

สระและพยัญชนะในภาษาฮินดี

ภาษาฮินดีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศอินเดียนั้น เขียนด้วยอักษรที่เรียกว่า “เทวนาครี (devanāgarī)” ซึ่งปรากฏรูปสระและพยัญชนะคือ สระ 11 ตัว และพยัญชนะ 33 ตัว

1. สระ แบ่งเป็น 2 รูป

สระเต็มรูป		สระลดรูป		อักษรโรมัน
อักษรเทวนาครี	อักษรไทย	อักษรเทวนาครี	อักษรไทย	
अ	อะ	ไม่มี	-	a
आ	อา	ा	-ा	ā
इ	อิ	ि	-ि	i
ई	อี	ी	-ी	ī
उ	อุ	ु	-ु	u
ऊ	อู	ू	-ू	ū
ऋ	ฤ	ृ	ฤ	r
ए	เอ	े	-े	e
ऐ	ไอ, แอะ, แอ	ै	-ै	ai
ओ	โอ	ो	-ो	o

สระเต็มรูป		สระลดรูป		
อักษร เทวนาครี	อักษรไทย	อักษร เทวนาครี	อักษรไทย	อักษรโรมัน
औ	เอา, ออ	ौ	เ-า, ออ	au

2. พยัญชนะ

พยัญชนะในภาษาฮินดีทั้ง 40 เสียง แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ พยัญชนะวรรค 25 เสียง พยัญชนะอวรรค 8 เสียง และพยัญชนะที่เป็นเสียงที่รับมาจากภาษาต่างประเทศ 7 เสียง ดังนี้

1. พยัญชนะวรรค คือพยัญชนะที่มีฐานที่เกิดเดียวกัน มีทั้งหมด 5 วรรค วรรคละ 5 เสียง

วรรคที่ 1 ฐานเพดานอ่อน	क ก ka	ख ข kha	ग ค ga	घ ฆ gha	ङ ง ṅa
วรรคที่ 2 ฐานเพดานแข็ง	च จ ca	छ ฉ cha	ज ช ja	झ ฌ jha	ञ ญ ña
วรรคที่ 3 งอขึ้นไปข้างหลัง	ट ฏ ṭa	ठ ฐ ṭha	ड ด ḍa	ढ ฒ ḍha	ण ณ ṇa
วรรคที่ 4 ฐานฟัน	त ต ta	थ ถ tha	द ท da	ध ธ dha	न น na
วรรคที่ 5 ฐานริมฝีปาก	प ป pa	फ ฝ pha	ब พ ba	भ ภ bha	म ม ma

2. พยัญชนะอวรรคหรือพยัญชนะเศษวรรค คือพยัญชนะที่ไม่สามารถ
จัดเข้ากับพยัญชนะวรรคได้มีทั้งหมด 8 เสียงคือ

ย	ร	ล	ว	ศ	ษ	ส	ห
ya	ra	la	va	śa	ṣa	sa	ha
ย	ร	ล	ว	ศ	ษ	ส	ห

3. พยัญชนะที่เป็นเสียงที่รับมาจากภาษาต่างประเทศ เช่น อักษร
เปอร์เซีย เป็นต้นมีทั้งหมด 7 เสียงคือ

क	ख	ग	ज	फ	ड़	ढ़
qa	<u>kha</u>	ga	za	fa	ra	<u>rha</u>
ก	ข	ค	ช	ฟ	ร	รห

2.1 พยัญชนะครึ่งรูป

พยัญชนะครึ่งรูป คือ รูปของพยัญชนะที่ลดลงเหลือครึ่งหนึ่ง พยัญชนะครึ่งรูปนี้ใช้เป็นเหมือนตัวสะกดหรือนำหน้าคำก็ได้ แต่พยัญชนะบางตัวไม่มีรูปที่ลดเหลือครึ่งรูปจะใช้เครื่องหมายวิราม ์ (-) เขียนได้พยัญชนะ

พยัญชนะเต็มรูป	อักษรไทย	พยัญชนะครึ่งรูป	ตัวอย่างคำ	ความหมาย
क्	ก	क्	क्या	อะไร
ख्	ข	ख्	ख्याल	ความคิด
ग्	ค	ग्	ग्यारह	สิบเอ็ด
घ्	ฃ	घ्	विघ्न	อุปสรรค
ङ्	ง	ङ्	गंगा, गङ्गा	แม่น้ำคงคา
च्	จ	च्	अच्छा	ดี
छ्	ฉ	छ्	-	-
ज्	ช	ज्	ज्वाला	ลูกเป็นไฟ
झ्	ฌ	झ्	-	-
ञ्	ญ	ञ्	जँचना, जञ्ना	ตรวจสอบ
ट्	ฏ	ट्	घट्टा	บาดแผล
ठ्	ฐ	ठ्	पाठ्यक्रम	หลักสูตร

พยัญชนะ เต็มรูป	อักษรไทย	พยัญชนะครึ่ง รูป	ตัวอย่างคำ	ความหมาย
इ	ฑ	इ	अइडा	สถานี
ढ	ฒ	ढ	-	-
ण्	ณ	ण	झण्डा	ธง
त्	ต	त्	पत्थर	ก้อนหิน
थ्	ถ	थ	पृथ्वी	แผ่นดิน
द्	ท	द्	गद्गद्	มีความสุขมาก
ध्	ธ	ध	ध्यान	ความตั้งใจ
न्	น	न्	हिन्दी	ภาษาฮินดี
प्	ป	प्	चप्पल	รองเท้าแตะ
फ्	ผ	फ	हफ्ता	สัปดาห์
ब्	พ	ब्	गुब्बारा	ลูกโป่ง
म्	ภ	म्	अभ्यास	แบบฝึกหัด
म्	ม	म्	लम्बा	ยาว, สูง
य्	ย	य	-	-
र्	ร	र्	कार्य	งาน
ल्	ล	ल्	अल्प	เล็กน้อย
व्	ว	व	व्याकरण	ไวยากรณ์
श्	ศ	श्	चश्मा	แว่นตา

พยัญชนะ เต็มรูป	อักษรไทย	พยัญชนะครึ่ง รูป	ตัวอย่างคำ	ความหมาย
ช	ช	๕	เชษฐา	ความพยายาม
ส	ส	๘	กุสสา	ความโกรธ
ห	ห	๕	-	-

2.2 การซ้อนพยัญชนะ

การซ้อนพยัญชนะ คือลักษณะที่พยัญชนะสองตัวประชิดกันโดยไม่มีสระคั่นกลาง ซึ่งจะมีวิธีเขียนได้สองแบบคือ การลดรูปพยัญชนะตัวหน้าโดยเขียนเป็นพยัญชนะครึ่งตัวดังที่แสดงไว้ตามตารางข้างต้น และวิธีการเติมเครื่องหมายวิรามหน้าพยัญชนะตัวหน้า ลักษณะเฉพาะของการใช้พยัญชนะซ้อนในภาษาอินโดนีเซียมีดังนี้

2.2.1 พยัญชนะที่ซ้อนกันแล้วแต่ยังคงรูปเดิม โดยจะใช้เครื่องหมายวิรามกำกับหรือเขียนพยัญชนะที่ตามมาไว้ด้านล่าง ได้แก่

๕	๕	๘	๕	๕	๕	๕	๕
n	ch	jh	t	th	dh	d	h
ง	ฉ	ฌ	ฏ	ฐ	ฒ	ด	ห

ตัวอย่าง

ङ् +	ग	=	ङ्ग	अङ्ग	องค์	องค์
ङ् +	म	=	ङ्म	वाङ्मयी	วางมयी	พระสร้สวดี
ट् +	ट	=	ट्ट	मिट्टी	มิถุณี	ดิน
ङ् +	ड	=	ङ्ड	अङ्गडा	อทททา	สถานี
द् +	य	=	द्य	विद्या	วิทยา	ความรู้

2.2.2 พยัญชนะบางตัวเมื่อซ้อนกันแล้วมีรูปที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

คือ

क्+ष	ज्+ञ	त्+र	श्+र
क्ष	ज्ञ	त्र	श्र
क्ष	ชญ	ตร	ศร

ตัวอย่าง

क् +	ष	=	क्ष	रक्षा	รกษา	รักษา
ज् +	ञ	=	ज्ञ	ज्ञानी	ชญานี	ผู้รู้
त् +	र	=	त्र	मित्र	มิตร	เพื่อน
श् +	र	=	श्र	श्रेणी	เศรณี	ชั้น

2.2.3 การซ้อนพยัญชนะ ॠ (ร) กับพยัญชนะอื่น ๆ มี 2 ลักษณะ คือ

★ พยัญชนะ ॠ (ร) ออกเสียงกึ่งมาตราเป็นอักษรอยู่
ด้านหน้าตามมาด้วยพยัญชนะอื่นพยัญชนะ ॠ เปลี่ยนรูปเป็น “ ” เช่น

ตัวอย่าง

ॠ	+	ม	=	ม	กर्म	กรม	กรรม
ॠ	+	थ	=	थ	अर्थ	อรถ	ทรัพย์, ประโยชน์

★ พยัญชนะ ॠ เป็นอักษรอยู่ด้านหลังเป็นตัวควบกล้ำกับ
พยัญชนะอื่นพยัญชนะ ॠ เปลี่ยนรูปเป็น “ ” หรือ “ / ” เช่น

ตัวอย่าง

क्	+	ॠ	=	क्र	ग्र	क्रोध	โกรธ	ความโกรธ
प्	+	ॠ	=	प्र	प्र	प्रभु	ปรภู	เทพเจ้า
त्	+	ॠ	=	त्र	त्	त्राहि	ตราหิ	ช่วยด้วย
ट्	+	ॠ	=	ट्र	ฏ	ट्रेन	ฏเรน	รถไฟ
ड्	+	ॠ	=	ड्र	ड	डाईवर	ดราอัวร์	คนขับรถ

เครื่องหมายประกอบการเขียน

ในการเขียนภาษาฮินดีด้วยอักษรเทวนาครีมีเครื่องหมายต่าง ๆ ซึ่งมีชื่อและหน้าที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1. อนุสวาระ (अनुस्वार) “ं” แทนเสียงอนูนาสิก หรือเสียงขึ้นจมูก มีลักษณะเป็นวงกลมเล็กๆ อยู่เหนือพยัญชนะ มีลักษณะการใช้ดังนี้

1.1 เมื่ออนุสวารอยู่หน้าพยัญชนะ क् (ก), ख् (ข), ग् (ค), घ् (ฅ) หรือที่เรียกว่าพยัญชนะวรรค ก รวมถึงพยัญชนะ ह् (ฮ) ให้ออกเสียงอนุสวาระเป็น ङ् (ง)

अंक	ออกเสียง	อังกะอะ	คะแนน, เครื่องหมาย
पंखा	ออกเสียง	ปังกา	พัดลม
पलंग	ออกเสียง	ปะดังกะอะ	เตียงนอน
कंघी	ออกเสียง	กังกี	หวี
सिंह	ออกเสียง	สิงเหอะ	สิงโต

1.2 เมื่ออนุสวารอยู่หน้าพยัญชนะ च् (จ), छ् (ฉ), ज् (ช), झ् (ฌ), หรือที่เรียกว่าพยัญชนะวรรค จ รวมถึงพยัญชนะ य् (ย), श् (ศ) ให้ออกเสียงอนุสวาระเป็น ञ् (ญ)

पंचायत	ออกเสียง	ปัญจายัต	หัวหน้าหมู่บ้าน
पंछी	ออกเสียง	ปัญฉี	นก
अंज़ा	ออกเสียง	อัญฌา	เวลาพักครึ่ง, การเลื่อนไป
वंश	ออกเสียง	วัณชะอะ	ไม้ไผ่, ตระกูล, ราชวงศ์
संयम	ออกเสียง	สัณยัม	ความอดทน, การควบคุม

1.3 เมื่ออนุสวารอยู่หน้าพยัญชนะ ट् (ฏ), ठ् (ฐ), ड् (ฑ), ढ् (ฒ)
หรือที่เรียกว่าพยัญชนะวรรค ฏ ให้ออกเสียงอนุสวาระเป็น ण् (ณ)

टंटा	ออกเสียง	ฏัณฏา	ความยุ่งยาก, ความสับสน
कंठ	ออกเสียง	กัณฐะ	คอ
अंडा	ออกเสียง	อณฺฏา	ไข่
ठंडा	ออกเสียง	ฐัณฏา	หนาวเย็น

1.4 เมื่ออนุสวารอยู่หน้าพยัญชนะ त् (ต), थ् (ถ), द् (ด), ध् (ธ)
หรือที่เรียกว่าพยัญชนะวรรค ต รวมถึงพยัญชนะ र् (ร), ल् (ล), स् (ส), ให้ออก
เสียงอนุสวาระ เป็น न् (น)

अंत	ออกเสียง	อันทะ	สิ้นสุด, ท้ายสุด, สรุปร
पंथ	ออกเสียง	ปันเถอะ	ถนน, ถนนทาง
संदूक	ออกเสียง	สันดูก	กล่องใหญ่
बंधु	ออกเสียง	บันธุ	ญาติพี่น้อง
संस्कृत	ออกเสียง	สันสกฤต	ภาษาสันสกฤต
संलेख	ออกเสียง	สันเลฆ	เอกสาร

1.5 เมื่ออนุสวารอยู่หน้าพยัญชนะ प् (ป), फ् (ฝ), ब् (บ), भ् (ภ)
หรือที่เรียกว่าพยัญชนะวรรค ป รวมถึงพยัญชนะ व् (ว) ให้ออกเสียงอนุสวาระ
เป็น म् (ม)

कंप	ออกเสียง	กัมเปอะ	การสั่นไหว, การสั่นสะเทือน
कंबल	ออกเสียง	กัมบัล	ผ้าห่ม
अंभ	ออกเสียง	อัมเอะ	น้ำ
संवत्	ออกเสียง	สัมวัต	ปี, ศักราชวริกรรมาติตย์

1.6 ใช้ตามอิสระไม่ขึ้นอยู่กับพยัญชนะวรรคใด เช่น

अन्न	ออกเสียง	อันเนอะ	ข้าว
अन्य	ออกเสียง	อันเยอะ	อื่น
तुम्हारा	ออกเสียง	ตุ้มหารา	ของท่าน

2. วิสสระ (विसर्ग) เป็นเครื่องหมายจุดสองจุดอยู่กลางคำหรือท้ายคำ ใช้แทนเสียงพ่นลม

दुःख ออกเสียง ดุหฺเขอะ ความทุกข์
प्रायः ออกเสียง ปฺรายะหฺ โดยทั่วไป, โดยส่วนใหญ่
เสียงของวิสสระเหมือนกับเสียงพยัญชนะ ह (ท) และสัญลักษณ์นี้
ถอดเป็นอักษรโรมันเป็น “h” และถ่ายถอดเป็นไทยได้เป็นวิสรรชนีย์ “ะ”

3. เครื่องหมายวิราม หรือหัล (हल चिह्न) “्” เขียนได้พยัญชนะเพื่อ
แสดงว่าพยัญชนะนั้นไม่มีสระประกอบอยู่ วิรามทำหน้าที่ห้ามเสียง และแสดงว่า
เป็นพยัญชนะสะกด โดยจะใช้เติมด้านล่างพยัญชนะที่ต้องการทำให้เป็นตัวสะกด
เมื่อถ่ายถอดเป็นภาษาไทยจะเป็นจุด (พินทุ) ใต้พยัญชนะ เช่น

अडा ओठा (อฏฺ-ฐา) สถานี
विद्या विद्या (วิด-ยา) ความรู้

4. เสียงนาสิกที่ใช้กับสระมี 2 ลักษณะคือ

จันทรพินทุ (चंद्रबिंदु) “ँ” ใช้แทนเสียงนาสิกเช่นเดียวกับอนุสวาระ แต่
แตกต่างกันที่อนุสวาระใช้กำกับพยัญชนะ แต่จันทรพินทุใช้กำกับเสียงสระที่ออก
เสียงนาสิกหรือเสียงที่ออกผ่านทางจมูก และในการถ่ายถอดเป็นอักษรโรมันใช้
“m” โดยจันทรพินทุใช้กับคำที่ไม่มีเครื่องหมายสระอยู่ข้างบน เช่น हँ (hām)
ฮำ, हूँ (hūṃ) ฮूं, माँ (mām) มำ

พินทุ (बिंदु) “◌” เป็นเครื่องหมายที่ใช้กำกับเสียงสระที่ออกเสียงนาสิก เช่นเดียวกับจันทรพินทุ แต่พินทุใช้กับคำที่มีรูปสระอยู่ข้างบน เช่น **म्** (เมง, เม), **म्** (แม), **क्यो** (กโยง, เกอะโย), **नहीं** (นะฮี)

5. เครื่องหมาย ั ใช้เขียนบนสระ **आ (ā)** ในการเขียนคำภาษาอังกฤษ ด้วยอักษรเทวนาครีแสดงถึงเสียง “อ” ในภาษาไทยหรือเสียง “o” ของคำว่า “top” ในภาษาอังกฤษ เช่น

जॉन	ซอน	จอห์น
चॉक्लेट	จอกเลฏ	ช็อกโกแลต

6. เครื่องหมายจบประโยค (पूर्ण विराम) ใช้สัญลักษณ์ “।” ที่แสดงถึงการสิ้นสุดประโยค หากเป็นบทกวีสัญลักษณ์ “।” แสดงถึงการสิ้นสุดวรรค และถ้ามีสัญลักษณ์ “||” แสดงถึงการจบ

7. เครื่องหมายแสดงการย่อคำ (संक्षेपसूचक चिह्न) มีลักษณะเครื่องหมาย “◌” ที่แสดงถึงคำย่อ เช่น

म० प्र० (मध्य प्रदेश)	มัธยะ प्रदेश	พื้นที่ตอนกลาง
उ० प्र० (उत्तर प्रदेश)	อุตตร์ प्रदेश	พื้นที่ตอนเหนือ

8. เครื่องหมายตัวเลข

०	१	२	३	४	५	६	७	८	९
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

การเทียบรูปคำและเสียงภาษาฮินดี ตารางเทียบรูปสระภาษาฮินดี

ระบบการถ่ายทอดเสียงภาษาฮินดีที่เขียนด้วยอักษรเทวนาครีในหนังสือเล่มนี้ซึ่งเป็นคำอ่านที่เขียนด้วยอักษรไทยนั้นเป็นการพยายามถ่ายทอดเสียงออกเป็นอักษรไทยที่ใกล้เคียงเสียงของอักษรเทวนาครีมากที่สุด

อักษรเทวนาครี		อักษรไทย		ตัวอย่าง	
เต็มรูป	ลดรูป	เต็มรูป	ลดรูป	เต็มรูป	ลดรูป
अ	-	อะ	ั, ะ	अनार อะนาร	कम กัม
आ	ा	อา	-า	आम อาม	नाम นาม
इ	ि	อิ	-ิ	इनाम อินาม	फिर फिर
ई	ी	อี	-ี	ईख อีข	चील จีล
उ	ु	อุ	-ุ	उपमा อุปมา	मुख มุข
ऊ	ू	อู	-ู	ऊख อูข	भूख ภูข
ऋ	ृ	ฤ, รี	ริ	ऋतु ริตุ	कृपा กริปา
ए	े	เอ	-เ	एक เอก	खेल खेल

อักษรเทวนาครี		อักษรไทย		ตัวอย่าง	
เต็มรูป	ลดรูป	เต็มรูป	ลดรูป	เต็มรูป	ลดรูป
ऐ	ै	ไอ, แอ	ไ-, แ-	ऐसा แอส่า	पैर แปเรอะ
ओ	ो	โอ	โ-	ओर โอร	योग โยค
औ	ौ	เอา, ออ	เ-, -อ	और ออ	चौक จอก
अं	ं	อ้ง	้ง	अंगूर อ้งกูร	कंघा ก้งฆ่า
अः	ः	อะห	-ะห	-	दुःखी ทุหะหขี

ตารางการเทียบรูปและเสียงพยัญชนะภาษาฮินดี

อักษร เทวนาครี	อักษรไทย (เทียบรูป)	อักษรไทย (เทียบเสียง)	ตัวอย่าง		
			เทวนาครี	รูป	เสียง
क	ก	ก	कम	กม	กัม
ख	ข	ข	खुन	ขุน	ขุน
ग	ค	ก* (เสียงก้อง)	गमला	คมลา	กัมลา
घ	ฌ	ฌ	घर	ฌร	ฌร์

อักษร เทวนาครี	อักษรไทย (เทียบรูป)	อักษรไทย (เทียบเสียง)	ตัวอย่าง		
			เทวนาครี	รูป	เสียง
ङ	ง	ง	-	-	-
च	จ	จ	चरखा	จรขา	จัรขา
छ	ฉ	ฉ	छतरी	ฉตรี	ฉัตรี
ज	ช	ย, จย	जाना	ชานา	ยานา, จยานา
ज़	ซ	ซ	ज़मीन	ซมีน	ซะมีน
झ	ฉ	ฉ	झरी	ฉรี	ฉะรี
ञ	ญ	ญ	-	-	-
ट	ฏ	ฏ	टमाटर	ฏมาฏร	ฏะมาฏัร
ठ	ฐ	ฐ	ठठेरा	ฐฐเฐรา	ฐะฐเฐรา
ड	ฑ	ฏ	डमरू	ฑมรู่	ภู่มรู่
ड़	ฒ	ร	घोड़ा	โฆฐา	โฆเฐรา
ढ	ฒ	ฒ	ढेला	ฒเฒลา	ฒเฒลา
ढ़	ฒ	รห	बूढ़ा	บุฐา	บุ-รหา
ण	ณ	ณ	मणि	มณี	มะณี

อักษร เทวนาครี	อักษรไทย (เทียบรูป)	อักษรไทย (เทียบเสียง)	ตัวอย่าง		
			เทวนาครี	รูป	เสียง
त	ต	ต	ताला	ตาลา	ตาลา
थ	ถ	ถ	थैला	เถลา	เถลา
द	ด	ด	दान	ทาน	ดาน
ध	ธ	ธ	धनुष	ธนูษ	ธะนูษ
न	น	น	नल	นล	นัล
प	ป	ป	पान	ปาน	ปาน
फ	ผ	ผ	फल	ผล	ฝัล
फ़	ฟ	ฟ	फ़ाश	ฟาศ	ฟาศ
ब	บ	บ	बोलना	โปลนา	โปลนา
भ	ภ	ภ	भालू	ภาลู	ภ่าลู
म	ม	ม	मास	มาส	มาส
य	ย	ย	यश	ยศ	ยัศ
र	ร	ร	रथ	รถ	รัถ
ल	ล	ล	लोग	โลค	โลค
व	ว	ว	वक	วก	วัค

อักษร เทวนาครี	อักษรไทย (เทียบรูป)	อักษรไทย (เทียบเสียง)	ตัวอย่าง		
			เทวนาครี	รูป	เสียง
श	ศ	ช	शाला	ศาลา	ชาลา
ष	ษ	ฉ	ऋषि	ฤษี	ริฉิ
स	ส	ส	साफ	สาฟ	สาฟ
ह	ห	ห, ฮ	हाथी	หาถี	हांถี

ตารางการเทียบรูปและเสียงพยัญชนะซ้อนในภาษาฮินดี

อักษร เทวนาครี	อักษรไทย (เทียบรูป)	อักษรไทย (เทียบเสียง)	ตัวอย่าง		
			เทวนาครี	รูป	เสียง
क्ष	กษ	กฉ	रक्षा	รกษา	รักฉา
ज्ञ	ชญ	คย, คญ	ज्ञानी	ชญานี	คญานี
त्र	ตร	ตร	मैत्री	ไมตรี	ไมตรี
श्र	ศร	ชร	श्री	ศรี	ชรี้

ข้อมูลความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอินเดีย
भारत का सामान्य ज्ञान
(ภารัต กา สา-มาน-เยอะ เกอะ-ญาน)

DICTIONARY OF INDIA

สารัตถศัพท์ไทย (ไทย-ฮินดี) : พจนานุกรมคำศัพท์ที่เกี่ยวกับประเทศไทย

เครื่องหมายประจำชาติอินเดีย

भारत और राष्ट्रीय प्रतीक

(ภารัต ออ-ระอะ ราษ-ฏรี-เยอะ ประ-ตีก)

กีฬาประจำชาติ

ฮอกกี้

राष्ट्रीय खेल

हॉकी

राष-ฏ्री-เย खेल

ฮอ-กี

हॉकी भारत का राष्ट्रीय खेल है ।

ฮอ-กี ภารัต กา ราษ-ฏรี-เย खेल है

ฮอกกีเป็นกีฬาประจำชาติของอินเดีย

ขนมประจำชาติ

ขนมชะเลปี

राष्ट्रीय मिष्ठान

जलेबी

राष-ฏ्री-เย मिष्ठान

จยะ-เล-ปี

जलेबी भारत का राष्ट्रीय मिष्ठान है ।

จยะ-เล-ปี ภารัต กา ราษ-ฏรี-เย मिष्ठान है

ขนมชะเลปีเป็นขนมหวานประจำชาติของอินเดีย

คติพจน์ประจำชาติ

ความจริงเท่านั้นย่อมชนะ

राष्ट्रीय आदर्श वाक्य

सत्यमेव जयते

ราษ-ฏรี-เย อา-ดะ-รัศ วาก-ยะ

สัต-ยะ-เม-วะ จยะ-ยะ-เต

भारत का राष्ट्रीय आदर्श वाक्य ‘सत्यमेव जयते’ है ।

ภารัต กา ราษ-ฏรี-เย อา-ดะ-รัศ วาก-ยะ “สัต-ยะ-เม-วะ จยะ-ยะ-เต” है

คติพจน์ประจำชาติของอินเดียคือ “ความจริงเท่านั้นย่อมชนะ”

คำขวัญแห่งชาติ

ความขยันเท่านั้นย่อมชนะ

राष्ट्रीय नारा

श्रमेव जयते

ราษ-ฏรี-เย นา-รา

ชระ-เม-วะ จะ-ยะ-เต

भारत का राष्ट्रीय नारा 'श्रमेव जयते' है ।

ภารัต กา ราษฏรียะ นาระ “ชระ-เม-วะ จยะ-ยะ-เต” แฮ

คำขวัญแห่งชาติของอินเดียคือ “ความขยันเท่านั้นย่อมนชนะ”

เครื่องหมายประจำชาติ

เสาพระเจ้าอโศก

राष्ट्रीय चिह्न

अशोक स्तंभ

ราษฏรียะ จิห-เนอะ

อะ-โชก สตัม-เภาอะ

भारत का राष्ट्रीय चिह्न अशोक स्तंभ है ।

ภารัต กา ราษฏรียะ จิห-เนอะ อะ-โชก สตัม-เภาอะ แฮ

เครื่องหมายประจำชาติของอินเดียคือ เสาพระเจ้าอโศก

จดหมายหรือเอกสารแห่งชาติ

ชเวต ปัตระ

राष्ट्रीय दस्तावेज़

श्वेत पत्र

ราษฏรียะ ดัส-ตา-เวจ

भारत का राष्ट्रीय दस्तावेज़ श्वेत पत्र है ।

ภารัต กา ราษฏรียะ ดัส-ตา-เวจ เชอะ-เวต ปัตระ แฮ

จดหมายหรือเอกสารแห่งชาติของอินเดียคือ เศวต ปัตระ (สมุดปกขาว)

ดอกไม้ประจำชาติ

ดอกบัว

राष्ट्रीय पुष्प

कमल

ราษฏรียะ ปุช-เปอะ

กะ-มัล

भारत का राष्ट्रीय पुष्प कमल है ।

ภารัต กา ราษฏรียะ ปุช-เปอะ กะ-มัล แฮ

ดอกไม้ประจำชาติของอินเดียคือ ดอกบัว

ต้นไม้ประจำชาติ

ต้นไทร

राष्ट्रीय वृक्ष

बरगद

ราษฏรียะ วฤก-เเลอะ

บรั-กัท

भारत का राष्ट्रीय वृक्ष बरगद है ।

भा-रत का रा-ष-ट्ठी-य-व-र-ग-द-प-र-ग-द है

ต้นไม้ประจำชาติของอินเดียคือ ต้นไทร

เทศกาลประจำชาติ

राष्ट्रीय पर्व

रा-ष-ट्ठी-य-प-र-व-ระ-ว-ะ

-วันชาติอินเดีย/

วันรัฐธรรมนูญอินเดีย

गणतंत्र दिवस

กัณ-ตัณ-ต-ระ-ดิ-วัส

-วันประกาศอิสรภาพ

स्वतंत्रता दिवस

ส-ว-ตัณ-ต-ระ-ตา-ดิ-วัส

-วันเกิดมหาตมา คานธี

गांधी जयंती

กาณ-ถี-ย-ย-ย-น-ตี

भारत में स्वतंत्रता दिवस प्रतिवर्ष 15 अगस्त को मनाया जाता है ।

ภา-ร-ต-เม-ง-ส-ว-ต-ัณ-ต-ระ-ตา-ดิ-วัส-ป-ระ-ติ-ว-ะ-ร-ัษ-ปะ-ณ-ต-ระ-ห-อ-ะ-กั-ส-ต-ะ-โก-ม-ะ-นา-ยา-ย-ยา-ตา-แฮ

วันประกาศอิสรภาพของอินเดียมีการเฉลิมฉลองในวันที่ 15 สิงหาคมของทุกปี

ธงประจำชาติ

राष्ट्रीय ध्वज

รา-ष-ट्ठी-ย-ธ-วัช

สามสี

तिरंगा

ติ-รัง-กา

भारत के राष्ट्रीय ध्वज का नाम तिरंगा है ।

ภา-ร-ต-เก-รา-ष-ट्ठी-ย-ธ-วัช-กา-นา-ม-ติ-รัง-กา-แฮ

ชื่อธงประจำชาติของอินเดียคือ ตีรังกา (สามสี)

นกประจำชาติ

राष्ट्रीय पक्षी

รา-ष-ट्ठी-ย-ป-ก-ฉี

นกยูง

मोर

โม-ร

भारत का राष्ट्रीय पक्षी मोर है ।

ภารัตฺถ์ กหา ราษฏฺฐรียะ-ปะ กษี-ฉี โม่ร แฮ

นกประจำชาติของอินเดียคือนกยูง

นโยบายต่างประเทศแห่งชาติ

राष्ट्रीय विदेश नीति

ราษฏฺฐรียะ-ะ วิ-เดศ นี-ติ

ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

गुट निरपेक्ष

กุฏฺ นีร-เปก-เออะ

भारत की राष्ट्रीय विदेश नीति गुट निरपेक्ष है ।

ภารัตฺถ์ กั ราษฏฺฐรียะ-ะ วิ-เดศ นี-ติ กุฏฺ นีร-เปก-เออะ แฮ

นโยบายต่างประเทศแห่งชาติของอินเดียคือ ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

บิดาแห่งชาติ

राष्ट्रीय पिता

ราษฏฺฐรียะ-ะ ปี-ตา

มหาตมา คานธี

महात्मा गांधी

มะ-หาต-มา กาน-ธี

महात्मा गांधी भारत का राष्ट्रीय पिता हैं ।

มะ-หาต-มา กาน-ธี ภารัตฺถ์ กหา ราษฏฺฐรียะ-ะ ปี-ตา แฮ

มหาตมา คานธีคือบิดาแห่งชาติของอินเดีย

ปฏิทินประจำชาติ

राष्ट्रीय पंचांग

ราษฏฺฐรียะ-ะ ปัญญะ-จาง-เกอะ

ปีวิกรมมัทิตย์

शक संवत्

ซั๊ก สัม-วัต

भारत का राष्ट्रीय पंचांग शक संवत् पर आधारित है ।

ภารัตฺถ์ กหา ราษฏฺฐรียะ-ะ ปัญญะ-จาง-เกอะ ซั๊ก สัม-วัต ปรั อา-ธะ-ริต แฮ

ปฏิทินประจำชาติของอินเดียอิงตามปีวิกรมมัทิตย์

ผลไม้ประจำชาติ

राष्ट्रीय फल

ราษฏฺฐรียะ-ะ ผัล

มะม่วง

आम

อาม

भारत का राष्ट्रीय फल आम है ।

भा-रत का रा-ष्-ट्र-ी-य- फल आम है

ผลไม้ประจำชาติของอินเดียคือ มะม่วง

แผนปฏิบัติการแห่งชาติ

แผน 5 ปี

राष्ट्रीय योजना

पंचवर्षीय योजना

रा-ष्-ट्र-ी-य- โย-ช-นา

ป-ัญ-จ-ะ-ว-ะ-ร-ะ-ช-ี-ย-ะ โย-ช-นา

भारत में पहली पंचवर्षीय योजना 1951 में लागू की गई थी ।

भा-रत में पे-ะ-หะ-ลี ป-ัญ-จ-ะ-ว-ะ-ร-ะ-ช-ี-ย-ะ โย-ช-นา 1951 में ลา-ก-ู ก-ี่ กะ-อ-ี-ถ-ี

แผนปฏิบัติการแห่งชาติห้าปีฉบับแรกของอินเดียได้ถูกนำมาใช้ในปี ค.ศ. 1951

เพลงชาติ

ชั้น คัณ มั่น

राष्ट्रीय गान, राष्ट्रगान

जन गण मन

รา-ष्-ट्र-ी-ย-ะ กา-น,

จ-ย-ะ-น-ะ ก-ะ-ณ-ะ ม-ะ-น-ะ

รา-ष्-ท-ร-ะ-กา-น

भारत के राष्ट्रगान का नाम जन गण मन है ।

भा-รत के रा-ष्-ท-ร-ะ-กา-น का ना-ม จ-ย-ัน ก-ัณ- ม-ัน-น-ะ

ชื่อของเพลงชาติอินเดียคือ ชั้น คัณ มั่น

เพลงธงประจำชาติ

วิ-จ-ย-ะ-ย-ี-วิ-ศ-วะ-ติ-ร-ัง-กา-เป-ะ-ยา-รา

राष्ट्रीय ध्वज गीत

विजयी विश्व तिरंगा प्यारा

รา-ष्-ท-ร-ี-ย-ะ ธ-วั-ช- ก-ี-ต

भारत का राष्ट्रीय ध्वज गीत 'विजयी विश्व तिरंगा प्यारा' है ।

भा-รत का रा-ष्-ท-ร-ี-ย-ะ ธ-วั-ช- ก-ี-ต วิ-จ-ย-ะ-ย-ี-วิ-ศ-วะ-ติ-ร-ัง-กา-เป-ะ-ยา-รา

เพลงธงประจำชาติของอินเดียคือ “วิชัย วิศวะ ตีรังกา ปยารา”

(ธงไตรรงค์ที่เป็นที่รักแห่งโลกผู้ชนะ)

เพลงประจำชาติ

วัน-เด มา-ตะ-รัม

राष्ट्रीय गीत

वन्दे मातरम्

ราช-ภริ-ยะ กิต

भारत का राष्ट्रीय गीत 'वन्दे मातरम्' है ।

ภา-รัต กา ราช-ภริ-ยะ กิต วัน-เด มา-ตะ-รัม แเฮ

เพลงประจำชาติของอินเดียคือ วันเด มาตะรัม

ภาษาทางการ

ฮินดี

राजभाषा

हिन्दी

ราช-ภา-ฉา

ฮิน-ดี

भारत की राजभाषा हिन्दी है ।

ภา-รัต กี ราช-ภา-ฉา ฮิน-ดี แเฮ

ภาษาทางการของอินเดียคือ ภาษาฮินดี

แม่น้ำประจำชาติ

แม่น้ำคงคา

राष्ट्रीय नदी

गंगा

ราช-ภริ-ยะ นะ-ตี

ก้ง-กา

भारत की राष्ट्रीय नदी गंगा है ।

ภา-รัต กี ราช-ภริ-ยะ นะ-ตี ก้ง-กา แเฮ

แม่น้ำประจำชาติของอินเดียคือ แม่น้ำคงคา

สกุลเงินประจำชาติ

รูปี

राष्ट्रीय मुद्रा

रुपया

ราช-ภริ-ยะ มุ-ดรา

รุ-ปะ-ยา

भारत की राष्ट्रीय मुद्रा का नाम रुपया है ।

भा-रत की राष-ग्वी-यष मु-द्रा का नाम रु-प-या है

ชื่อของสกุลเงินประจำชาติของอินเดียคือ รูปี

संस्था

राष्ट्रीयता

राष-ग्वी-यष-ता

कनइन्देय

भारतीय, इंडियन

भा-रष-ती-येषष, इण-ग्वी-यन

भारतीय प्रवासी विश्व के कोने-कोने में बसे हुए हैं ।

भा-रष-ती-येषष प्रष-वा-सी वीष-वष गे गो-ने गो-ने मंग पष-से तु-ऐ है

ชาวอินเดียพลัดถิ่นตั้งถิ่นฐานอยู่ในทุกมุมโลก

संस्नน้ำประจำชาติ

राष्ट्रीय जलीय जीव

राष-ग्वी-यष जषष-सी-यष जयीव

पलालोमा

गंगा डॉल्फिन

गंग-का गूल-फिन

भारत का राष्ट्रीय जलीय जीव गंगा डॉल्फिन है ।

भा-रत का राष-ग्वी-यष जषष-सी-यष जयीव गंग-का गूल-फिन है

संस्नน้ำประจำชาติของอินเดียคือ ปลาโลมา

संस्नประจำชาติ

राष्ट्रीय पशु

राष-ग्वी-यष पष-तु

सेओक्रेंगबेंगगोल

बाघ

पाख

भारत का राष्ट्रीय पशु बाघ है ।

भा-रत का राष-ग्वी-यष पष-तु पाख है

संस्नประจำชาติของอินเดียคือ เสือโคร่ง (เบงกอล)

เหรียญรางวัลประจำชาติ

भा-रत रत-नो-ः

राष्ट्रीय पुरस्कार

भारत रत्न

ราช-ภู-รี-ยะ ปุ-ร-ส-การ

भारत का राष्ट्रीय पुरस्कार भारत रत्न है ।

भा-रत का ราช-ภู-รี-ยะ ปุ-ร-ส-การ भा-रत रत-नो-ः है

รางวัลแห่งชาติ(รางวัลสูงสุด)ของประเทศอินเดียคือ ภารัตรัตนะ (อัญมณีแห่งอินเดีย)

อักษรประจำชาติ

เทวนาครี

राष्ट्रीय लिपि

देवनागरी

ราช-ภู-รี-ยะ लि-पि

दे-व-ना-ग-री

भारत की राष्ट्रीय लिपि देवनागरी है ।

भा-रत की ราช-ภู-รี-ยะ लि-पि दे-व-ना-ग-री है

อักษรประจำชาติของอินเดียคือ อักษรเทวนาครี

อาหารประจำชาติ

ข้าวต้มผสมถั่วผักเครื่องเทศ

राष्ट्रीय पकवान

खिचड़ी

ราช-ภู-รี-ยะ पक-वान

खि-ज-รี

भारत की राष्ट्रीय पकवान खिचड़ी है ।

भा-रत की ราช-ภู-รี-ยะ पक-वान खि-ज-รี है

อาหารประจำชาติของอินเดียคือ ขิจรี (ข้าวต้มผสมถั่วผักเครื่องเทศ)

การเมืองการปกครอง

ราชনীติ

(ราช-নী-ติ)

ระบบการปกครองและโครงสร้างรัฐ

शासन व्यवस्था और राज्य की संरचना

(ชา-สั่น วยะ-วัส-ถา ออ-เรอะ ราช-ยะ กี่ สั่น-รัจ-นา)

การบริหาร, การปกครอง

प्रशासन (m.)

ประ-ชา-สั่น

प्रशासन जनता की सेवा के लिए होता है।

ประ-ชา-สั่น จยัน-ตา กี่ เส-วา เก ลิ-เอ โห-ตา แอ

การบริหารมีไว้เพื่อรับใช้ประชาชน

ประชาธิปไตย

लोकतंत्र (m.)

โลก-ตัน-ตระ

जनतंत्र (m.)

จยัน-ตัน-ตระ

भारत विश्व का सबसे बड़ा लोकतंत्र है।

ภา-รัต วิศ-วะ กา สัฟ-เส บะ-รา โลก-ตัน-ตระ แอ

อินเดียเป็นประเทศประชาธิปไตยที่ใหญ่ที่สุดในโลก

ประเทศ

देश (m.)

เดศ

मेरा देश भारत है।

เม-รา เดศ ภา-รัต แอ

ประเทศของฉันคืออินเดีย

ประเทศชาติ

राष्ट्र (m.)

ราช-ฐัระ

भारत एक महान राष्ट्र है।

ภา-รัต เอก มะ-ห่าน ราช-ฐัระ แอ

อินเดียเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ชาติหนึ่ง

ประเทศเพื่อนบ้าน

पड़ोसी देश (m.)

ปะ-โรว์-สี เดศ

भारत के पड़ोसी देश पाकिस्तान, अफगानिस्तान, चीन, नेपाल, भूटान, बांग्लादेश, म्यांमार और श्रीलंका हैं।

ภารัต เก ปะ-โรว์-สี เดศ ปา-กิส-ตาน, อัฟ-กา-นิส-ตาน
จีน, เน-ปาล, ภู-ฏาน, บาง-เกอะ-ลา-เดศ, เมอะ-ยา-
มาร ออ-เรอะ ชรี-ลัง-กา แอ์

ประเทศเพื่อนบ้านของอินเดียได้แก่ ปากีสถาน
อัฟกานิสถาน จีน เนปาล ภูฏาน บังกลาเทศ
เมียนมา และศรีลังกา

ประเทศเอกราช,

ประเทศที่ปกครองตนเอง

स्वतंत्र देश (m.)

สวะ-ตัน-ตระ-เดศ

भारत 15 अगस्त 1947 को स्वतंत्र देश बना ।

ภารัต ปัน-ตระห อะ-กัส-ตะ อุน-นีส-สอ-
แสน-ตา-ลีส โก สวะ-ตัน-ตระ เดศ ปะ-นา
อินเดียกลายเป็นประเทศเอกราช

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1947

มหานคร (เมืองใหญ่)

महानगर (m.)

มะ-หา-นะ-กัร

कोलकाता एक ऐतिहासिक महानगर है ।

โกล-กา-ตา เอก แอ-ติ-หา-สิก มะ-หา-นะ-กัร แอ์
โกลกาตาเป็นมหานคร(ที่สำคัญ)ทางประวัติศาสตร์

เมือง, นคร

शहर, नगर (m.)

ชะ-หัร, นะ-กัร

दिल्ली भारत का एक प्रसिद्ध शहर है ।

ดิล-ลี ภารัต กา เอก ประ-สีท-เรอะ ชะ-หัร แอ์
เดลีเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงเมืองหนึ่งของอินเดีย

เมืองขนาดย่อม,

หมู่บ้านขนาดใหญ่

कस्बा (m.)

กัส-ปา

भारत में कई कस्बे तेज़ी से शहरों में बदल रहे हैं ।

ภารัต เม์ กะ-อี่ กัส-เบ เต-ซี เส ชะ-หะ-โรง เมง
ปะ-ดัล ระ-เห แอ์

เมืองขนาดย่อมหลายแห่งในอินเดียกำลังเปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็วกลายเป็นเมือง

เมืองที่อยู่ใต้อำนาจเมืองอื่น

परतंत्रता (f.)

ปรั-ตัน-ตระ-ตา

परतंत्रता से स्वतंत्रता की यात्रा भारत के इतिहास का सबसे महत्वपूर्ण अध्याय है ।

ปรั-ตัน-ตระ-ตา เส สวะ-ตัน-ตระ-ตา ก็ ยา-ตรา

ภา-รัต เก อี-ติ-หาส กา สัพ-เส มะ-หัต-วะ-ปุ-รัน

อธ-ยาย แเฮ

การเดินทางจากการเป็นเมืองขึ้นสู่เอกราช

คือบทสำคัญที่สุดของประวัติศาสตร์อินเดีย

ระบอบราชาธิปไตย

राजतंत्र (m.)

ราช-ตัน-ตระ

भारत में पहले राजतंत्र था अब लोकतंत्र है ।

ภา-รัต เมง เปะ-หะ-เล ราช-ตัน-ตระ ถา อัพ

โลก-ตัน-ตระ แเฮ

อินเดียเคยมีระบอบราชาธิปไตยมาก่อน

ปัจจุบันเป็นระบอบประชาธิปไตย

รัฐธรรมนูญ

संविधान (m.)

สัม-วิ-ธาน

भारत का संविधान लोकतंत्र, धर्मनिरपेक्षता और समानता के सिद्धांतों पर आधारित है ।

ภา-รัต กา สัม-วิ-ธาน โลก-ตัน-ตระ, ธะ-เรอะ-มะ-

นิร-เปก-ณะ-ตา ออ-เรอะ สะ-มาน-ตา เก สิท-ธาน-โตง

ปรั อา-ธา-ริต แเฮ

รัฐธรรมนูญอินเดียตั้งอยู่บนหลักของประชาธิปไตย

ความไม่ฝักใฝ่ศาสนา และความเสมอภาค

สาธารณรัฐ

गणतंत्र (m.)

กัณ-ตัน-ตระ

भारत में गणतंत्र की स्थापना सन 1950 में हुई थी ।

ภา-รัต เมง กัณ-ตัน-ตระ ก็ สธา-ปะ-นา สัน อุน-นีส-

สอ-ปะ-จาส เมง หุ-อี ถี

การสถาปนาระบบสาธารณรัฐของอินเดีย

เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1950

อาณาเขต, รัฐ, ดินแดน

प्रदेश (m.)

ประ-เศศ

भारत में २८ राज्य और ८ केंद्रशासित प्रदेश हैं ।

ภา-รัต เมง อัญ-ฐา-อีส ราช-ยะ ออ-เรอะ อาญ

เกน-ตระ-ชา-สิต ประ-เศศ แเอ

ในอินเดียมี 28 รัฐและ 8 ดินแดนปกครองพิเศษ

อำเภอ, ภูมิภาค

ज़िला (m.)

ซี-ลา

भारत में लगभग ८०० ज़िले होते हैं ।

ภา-รัต เมง ลัก-ภัก อาฐ-สอ ซี-เล โห-เต แอ์

ในอินเดียมีอำเภอประมาณ 800 แห่ง

หมู่บ้าน

गाँव (m.)

กาว

गाँव भारत का हृदय है ।

กา-ว ภา-รัต กา หรี-ดัย แอ์

หมู่บ้านคือหัวใจของอินเดีย

ตำแหน่งทางการเมือง การปกครอง

राजनीतिक पद

(राज-नी-तिक पत्)

ข้าราชการ, เจ้าหน้าที่รัฐ

अधिकारी (m.)

อะ-ฉิ-กา-รี

सरकारी अधिकारी कार्यालय में काम करते हैं।

สัร-กา-รี อะ-ฉิ-กา-รี กา-เรอะ-ยา-ลัย์ เมง กาม

กัร-เต แอ้

เจ้าหน้าที่ของรัฐทำงานในสำนักงานราชการ

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

निर्वाचन आयोग (m.)

นิ-เรอะ-วา-จัน-อา-โยค

निर्वाचन आयोग का मुख्यालय नई दिल्ली में स्थित है।

นิ-เรอะ-วา-จัน อา-โยค กา มุข-ยา-ลัย์ นะ-อี ดิล-ลี

เมง สถิต แอ้

สำนักงานใหญ่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตั้งอยู่ที่กรุงนิวเดลี

เจ้าหน้าที่เก็บภาษี

หรือค่าเช่าที่ดิน, เจ้าหน้าที่

ระดับตำบลหรืออำเภอ

तहसीलदार (m.)

เตะ-หะ-ลีล-ดาร์

तहसीलदार ने किसानों की समस्या सुनी।

เตะ-หะ-ลีล-ดาร์ เน กี-สา-โนง กี สะ-มัน-ยา สุนี

นายอำเภอรับฟังปัญหาของชาวนาทั้งหลาย

นายกรัฐมนตรี

प्रधानमंत्री (m., f.)

ประ-ธาน-มัน-ตรี

प्रधानमंत्री जनता के दिलों में विश्वास जगाते हैं।

ประ-ธาน-มัน-ตรี จยัน-ตา เก ดิ-โลง เมง วิศ-วาส

จยะ-กา-เต แอ้

นายกรัฐมนตรีปลุกความเชื่อมั่นในใจประชาชน

ประธานาธิบดี

राष्ट्रपति (m.)

ราช-ฏระ-ปะ-ติ

राष्ट्रपति भारत के राष्ट्र प्रमुख हैं।

ราช-ฏระ-ปะ-ติ ภา-รัต เก ราช-ฏระ ประ-มุข แอ้

ประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศอินเดีย

ผู้นำ

नेता (m.)

เน-ตา

नेता विपक्ष ने सरकार की नीतियों की
आलोचना की ।

เน-ตา วิ-ปัก-เฉอะ เน สัร-การ ก็ นี-ติ-โยง ก็

อา-โลจ-นา ก็

ผู้นำฝ่ายค้านวิจารณ์นโยบายของรัฐบาล

ผู้ปกครอง

शासक (m., f.)

ชา-ลัก

अशोक एक महान शासक थे ।

อะ-โชก เอก มะ-หวน ชา-ลัก เ

อโศกมหาราชเป็นผู้ปกครองที่ยิ่งใหญ่พระองค์หนึ่ง

ผู้พิพากษา

न्यायाधीश (m.)

นยา-ยา-ฉีศ

न्यायाधीश का निर्णय अंतिम माना जाता है ।

นยา-ยา-ฉีศ กา นิ-เรอะ-ณัย อัน-ติม มา-นา

จยา-ตา แเฮ

คำตัดสินของผู้พิพากษาคือว่าเป็นที่สิ้นสุด

ผู้พิพากษาของเขต,

เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของเขต

ज़िलाधीश (m.)

ชี-ลา-ฉีศ

ज़िलाधीश जनता और सरकार के बीच सेतु का
काम करते हैं ।

ชี-ลา-ฉีศ จยัน-ตา ออ-เรอะ สัร-การ เก บัจ เส-ตุ กา

กาม กัร-เต แเฮ

เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเขต (นายอำเภอใหญ่) ทำหน้าที่
เป็นสะพานเชื่อมระหว่างรัฐบาลและประชาชน

ผู้ว่าการรัฐ

राज्यपाल (m.)

ราช-ยะ-ปาล

राज्यपाल राज्य का प्रमुख है ।

ราช-ยะ-ปาล ราช-ยะ กา ประ-มุข แเฮ

ผู้ว่าการรัฐเป็นหัวหน้าของรัฐ

มุขยมนตรี (คล้ายผู้ว่า)

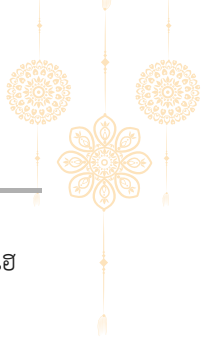
मुख्यमंत्री (m.)

มุข-ยะ-มัน-ตริ

राज्यपाल मुख्यमंत्री की नियुक्ति करता है ।

ราช-ยะ-ปาล มุข-ยะ-มัน-ตริ ก็ นิ-ยุก-ติ กัร-ตา แเฮ

ผู้ว่าการรัฐเป็นผู้แต่งตั้งมุขยมนตรี

รัฐมนตรี मंत्री (m., f.) มัน-ตรี	वित्त मंत्री देश का बजट तैयार करता है । วิท-ตะ มัน-ตรี เดศ กา บะ-จยัญญ์ แทะ-ยาร กัร-ตา แฮ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจัดเตรียม งบประมาณของประเทศ
สมาชิกรัฐสภา सांसद (m.) सान-สัด	लोकसभा के सांसद जनता द्वारा चुने जाते हैं । โลก-สะ-ภา เก สาน-สัด จยัน-ตา เดอะ-วา-รา จุ-เน จยา-เต แฮ สมาชิกรัฐสภาของโลกสภา (สภาล่าง) ได้รับ การเลือกตั้งโดยประชาชน
สมาชิกสภานิติบัญญัติ विधायक (m.) วิ-ธายัก	विधान सभा में विधायक कानून बनाते हैं । วิ-ธาน สะ-ภา เมง วิ-ธายัก กา-นูน บะ-นา-เต แฮ ในสภานิติบัญญัติ สมาชิกสภานิติบัญญัติเป็นผู้ร่าง กฎหมาย
หัวหน้ากลุ่มปัญจายัต, หัวหน้าหมู่บ้าน सरपंच (m.) สะ-ระ-ปัญ-เจอะ	सरपंच गाँव के विकास के लिए योजनाएँ बनाता है। สะ-ระ-ปัญ-เจอะ กาว เก วิ-กาส เก ลี-เอ โยช-นา-เอง บะ-นา-ตา แฮ หัวหน้าหมู่บ้านวางแผนเพื่อการพัฒนาหมู่บ้าน
หัวหน้าหมู่บ้าน, ผู้ใหญ่บ้าน ग्रामपति (m.) กราม-ปะ-ติ प्रधान, मुखिया (m.) ประ-ธาน, มุ-ชี-ยา	आज के सरपंच को प्राचीन काल का ग्रामपति कहा जा सकता है। อาช เก สะ-ระ-ปัญ-เจอะ โก ปรา-จัน กาล กา กราม-ปะ-ติ กะ-หา จยา สัก-ตา แฮ “สรปัญจ” (หัวหน้าหมู่บ้าน) ในสมัยปัจจุบันสามารถ เรียกว่า “ครามปติ” (หัวหน้าหมู่บ้าน) ในสมัยโบราณ

รัฐสภาของประเทศไทย संसद (f.) สัน-สัด	संसद सरकार के काम पर नज़र रखती है। สัน-สัด สรร-การ เก กาม ปรร-นระ-ซัร รัฐ-ตี แอ รัฐสภาจับตาดูการทำงานของรัฐบาล
สภานิติบัญญัติ विधानसभा (f.) วิ-ชาน-สะ-ภา	विधानसभा लोकतांत्रिक व्यवस्था का हिस्सा है। วิ-ชาน-สะ-ภา โลก-ตาน-ตริก เวอะ-ยา-วัส-ธา กา หิส-สา แอ สภานิติบัญญัติเป็นส่วนหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย
สภาร่างรัฐธรรมนูญ संविधानसभा (f.) สัม-วิ-ชาน-สะ-ภา	संविधानसभा ने संविधान बनाया । สัม-วิ-ชาน-สะ-ภา เน สัม-วิ-ชาน บะ-นา-ยา สภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำรัฐธรรมนูญ
สภาล่างของรัฐสภาอินเดีย लोकसभा (f.) โลก-สะ-ภา	लोकसभा के सदस्य चुनाव से आते हैं। โลก-สะ-ภา เก สะ-ดัส-ยะ จุน-าว เส อา-เต แอ สมาชิกของสภาล่างมาจากการเลือกตั้ง
สภาสูงของรัฐสภาอินเดีย राज्यसभा (f.) ราช-ยะ-สะ-ภา	राज्यसभा कानून पर सुझाव देती है । ราช-ยะ-สะ-ภา กา-นูน ปรร-สุ-ฉา-ว เด-ตี แอ สภาสูงให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย
สภาหมู่บ้านที่ประกอบด้วย สมาชิก 5 คนหรือมากกว่า पंचायत (m.) ปัญ-จา-ยัต	पंचायत गाँव के काम देखता है। ปัญ-จา-ยัต กา-ว เก กาม เดช-ตา แอ สภาหมู่บ้านดูแลกิจการของหมู่บ้าน
สำนักงานจัดเก็บภาษี तहसील (f.) เตะ-หะ-ลีล	तहसील कर से संबंधित काम देखती है। เตะ-หะ-ลีล กัร เส สัม-บัน-ฉิต กา-ม เดช-ตี แอ สำนักงานจัดเก็บภาษีดูแลงานเกี่ยวกับภาษี

กระบวนการทางการเมือง

राजनीतिक प्रक्रिया

(राज-नी-ติก प्र-क्रि-या)

การกำหนดนโยบาย

नीति निर्माण (m.)

নী-তি নি-রো-চ-মা-ল

सरकार आर्थिक नीति निर्माण पर ध्यान दे रही है।

สั-การ อา-เรอะ-ถิก นี-ติ นิ-เรอะ-มาณ ปัร เอะ-ช-ยาน

दे र-छे ऐ

รัฐบาลกำลังให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบาย

ทางเศรษฐกิจ

การเคลื่อนไหวทางการเมือง,

การชุมนุมประท้วง,

การก่อม็อบ

आंदोलन (m.)

आन-दो-ल-न

जनता ने अष्टाचार के खिलाफ आंदोलन शुरू किया।

จัน-ตา เน ภา-ช-ฐา-จาร เก ขิ-ลาฟ อา-น-โด-ล-น

ช-รู กิ-ยา

ประชาชนได้เริ่มเคลื่อนไหวต่อต้านคอร์รัปชัน

การนั่งประท้วง, การชุมนุม

โดยสงบเพื่อเรียกร้องสิทธิ

धरना (m.)

धर-ना

धरने में लोग शांतिपूर्वक बैठकर अपनी बात रखते हैं।

ธ-เน เมง โลก ขาน-ติ-ปู-เรอะ-วัค แบ-ฐ-กัร อัป-นี

บาต รัช-เต แอ

ในการประท้วงแบบ “ธรรนา” ผู้คนจะนั่งอย่างสงบ

และแสดงความคิดเห็น (ขอเรียกร้อง) ของตน

การปฏิวัติ

क्रांति (f.)

क्रान-ति

सन् १८५७ की क्रांति ने भारत में स्वतंत्रता की भावना जगाई।

สัน อัญ-ฐา-ระห สอ สัต-ตา-วัน ก็ กราน-ติ เน

ภา-รัต เมง สวะ-ตัน-ตระ-ตา ก็ ภาว-นา จยะ-กา-อิ

การปฏิวัติปี 1857 ได้ปลุกจิตสำนึกแห่งเสรีภาพ

ในอินเดีย

การประท้วงหยุดงาน

हड़ताल (f.)

हड़ताल

कर्मचारियों ने अपने अधिकारों के लिए हड़ताल की।

กะ-เรอะ-มะ-จา-รี-โยง เน อับ-เน อะ-ธิ-กา-โรง

เก ลิ-เอ หั้-ตาล ก็

พนักงานทั้งหลายได้ประท้วงหยุดงานเพื่อเรียกร้อง

สิทธิของตน

การประท้วง

ด้วยการอดอาหาร

भूख हड़ताल (m.)

भूख हड़ताल

भगत सिंह ने जेल में राजनीतिक कैदियों के अधिकारों के लिए भूख हड़ताल की।

กะ-กั๊ด ชิง เน จเยล เมง ราช-นี-ติก แก-ติ-โยง เก

อะ-ธิ-กา-โรง เก ลิ-เอ ภูข หั้-ตาล ก็

ภักดิ์ ซึ่งก็ได้อดอาหารประท้วงในเรือนจำ

เพื่อเรียกร้องสิทธิของนักโทษทางการเมือง

การปิดล้อม,

การชุมนุมล้อมรอบ

घेराव (m.)

घेराव

घेराव के कारण ट्रैफिक रुक गया ।

เช-ราว เก กา-รัณ แกร-ฟิ ก รุก กะ-ยา

การจราจรหยุดชะงักเพราะการล้อมประท้วง

การเปลี่ยนรัฐบาล

शासन परिवर्तन (m.)

शा-सन पะ-รี-วะ-เรอะ-ตัน

लोकतंत्र में शासन परिवर्तन आम बात है।

โลก-ตัน-ตระ เมง ชา-สัน ปะ-รี-วะ-เรอะ-ตัน

อาม บาท แส

ในระบอบประชาธิปไตย การเปลี่ยนรัฐบาลเป็น

เรื่องปกติ

การเลือกตั้ง

चुनाव (m.)

चुनाव

निर्वाचन (m.)

นิ-เรอะ-วา-จัน

भारत में हर पाँच सालों में चुनाव होते हैं।

ภา-รัต เมง หั้-ปาญ-เจอะ-สา-โลง เมง จุ-นา-ว โห-เต-แฮ

ในประเทศอินเดียมีการเลือกตั้งทุก ๆ 5 ปี

การลงคะแนนเสียง

मतदान (m.)

มัต-दान

मतदान के बाद उंगली पर लगाई जाने वाली स्याही को अमिट स्याही कहते हैं।

มัต-दान เก บาด อุง-กะ-ลี ปัวร์ ละ-กา-อี จยา-เน วา-ลี สยา-ฮี เกะ-หะ-เต แอ้

หมึกที่ทาลงบนปลายนิ้วหลังจากการลงคะแนนเสียง เรียกว่า “อมิฏ สยาฮี” (หมึกที่ลบไม่ออก)

การรณรงค์หาเสียง

प्रचार (m.)

ประ-चार

टी.वी. और रेडियो पर चुनाव चल रहा है।

ทิวี. ออ-เรอะ เร-ภู-โย ปัวร์ จุนาว จัล ระ-ชา แอ มีกาหาเสียงเลือกตั้งทางโทรทัศน์และวิทยุ

การรวมพรรค,

พันธมิตรทางการเมือง

गठबंधन (m.)

กัฐ-บัน-ธัน

गठबंधन की राजनीति भारत में आम बात है।

กัฐ-บัน-ธัน กี ราชนี-ติ ภา-รต เมง อาม บาต แอ การเมืองแบบพันธมิตรเป็นเรื่องปกติในอินเดีย

การสำรวจความคิดเห็น

ประชาชน

जनमत सर्वेक्षण (m.)

จยัน-มัต สะ-เรอะ-เวก-ฉัณ

चुनाव से पहले जनमत सर्वेक्षण किया गया।

จุนาว เส เปะ-หะ-เล จยัน-มัต สะ-เรอะ-เวก-ฉัณ กี-ยา กะ-ยา

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนได้ถูกกระทำขึ้นก่อนการเลือกตั้ง

ความคิดเห็นของประชาชน

जनमत (m.)

จยัน-มัต

लोकमत (m.)

โลก-มัต

लोकमत ही लोकतंत्र की असली ताकत है।

โลก-มัต ฮี โลก-ตัน-ตระ กี อัส-ลี ตา-กัต แอ

ความคิดเห็น (เสียง) ของประชาชนนี้แหละ คือความเข้มแข็งที่แท้จริงของประชาธิปไตย

ความคิดเห็นคัดค้าน, ประท้วง विरोध प्रदर्शन (m.) วิ-โรธ ประ-ดะ-เรอะ-ชั่น	महिलाओं ने अन्याय के खिलाफ विरोध प्रदर्शन किया। มะ-หิ-ลา-โอง เน อัน-ยาย เก ชิ-ลาฟ วิ-โรธ ประ-ดะ-เรอะ-ชั่น กี-ยา ผู้หญิงได้ออกมาประท้วงต่อต้านความอยุติธรรม
คำปราศรัย, สุนทรพจน์ भाषण (m.) ภา-ฉัณ	प्रधानमंत्री ने स्वतंत्रता दिवस पर भाषण दिया। ประ-ธาน-มัน-ตรี เน สะ-ตัน-ตระ-ตา ตี-วัส ปัร ภา-ฉัณ ตี-ยา นายกรัฐมนตรีได้กล่าวสุนทรพจน์เนื่องในวันเอกราช
ตะโกนคำขวัญ, ถือป้ายประท้วง नारा लगाना (v.t.) นา-รา ละ-กา-นา	भगत सिंह ने भारत की आज़ादी के लिए 'इंकलाब जिंदाबाद' का नारा लगाया। กะ-กัต ซิง เน ภา-รัต กี อา-ชา-ดี เก ลิ-เอ อิง-กะ-ลาฟ ชิน-ดา-บาด กา นา-รา ละ-กา-ยา ภคัต ซิงห์ได้ตะโกนคำขวัญ “ขอให้การปฏิวัติจง เจริญ” เพื่ออิสรภาพของอินเดีย
ตัวแทน, ผู้แทน प्रतिनिधि (m.) ประ-ติ-นิ-ธิ	जनता के प्रतिनिधि संसद में बैठते हैं। จยัน-ตา เก ประ-ติ-นิ-ธิ สัน-สัด เมง แบฐ-เต แอ ผู้แทนทั้งหลายของประชาชนนั่งอยู่ในสภา
แถลงการณ์พรรค, นโยบายพรรค घोषणा पत्र (m.) โฆษ-ณา ปัตระ	पार्टी ने अपने घोषणा पत्र में शिक्षा और स्वास्थ्य को मुख्य विषय बनाया। ปาร์-ฏี เน อัป-เน โฆษ-ณา ปัตระ เมง ชิก-ณา ออ-เรอะ เสอะ-วาส-ถยะ โก มุข-ยะ วิ-ฉัย บะ-นา-ยา พรรคได้สร้างให้การศึกษาและสาธารณสุขเป็น ประเด็นหลักในแถลงการณ์นโยบายของตน
บัตรลงคะแนน मतपत्र (m.) มัต-ปัตระ	मतपत्र मतपेटी में डाला जाता है। มัต-ปัตระ มัต-เป-ฏี เมง ฎา-ลา จยา-ตา แอ บัตรเลือกตั้งจะถูกหย่อนลงในหีบบัตร

ผู้สมัคร

प्रत्याशी (m.)

प्रति-या-शी

चुनाव के मैदान में पाँच प्रत्याशी हैं।

จุนาว เก แม-दान เมง ปาญ-เจอะ ปรัต-ยา-ชี แฮ่
ในสนามการเลือกตั้งมีผู้สมัครห้าคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

मतदाता (m.)

मत-दा-ता

मतदाता ने मतपत्र में निशान लगाया ।

มัต-ดา-ตา เน มัต-ปัตระ เมง นิ-ชาน ละ-กา-ยา
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายในบัตรลงคะแนน

สิทธิในการออกเสียง

मताधिकार (m.)

มะ-ตา-อิ-การ

मताधिकार लोकतंत्र की नींव है।

มะ-ตา-อิ-การ โลก-ตัน-ตระ ก็ นิม-เวอะ แฮ
สิทธิเลือกตั้งคือรากฐานของประชาธิปไตย

เสียงข้างน้อย

अल्पमत (m.)

อัล-ปะ-มัต

विपक्ष अल्पमत में है।

วิ-ปัก-เอะ อัล-ปะ-มัต เมง แฮ
ฝ่ายค้านอยู่ในเสียงข้างน้อย

เสียงข้างมาก

बहुमत (m.)

ปะ-หุ-มัต

लोकतंत्र में सरकार बहुमत के आधार पर बनती है।

โลก-ตัน-ตระ เมง สัร-การ บะ-หุ-มัต เก อา-ธาร
ปรั บัน-ตี แฮ

ในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลถูกจัดตั้งขึ้นบน
พื้นฐานของเสียงข้างมาก

หีบบัตรเลือกตั้ง

मतपेटी (f.)

มัต-เป-ฏี

मतदान समाप्त होने के बाद मतपेटी खोली जाएगी।

มัต-दान สะ-มา-ป-เตอะ โห-เน เก บาด มัต-เป-ฏี โห-ลี
จยา-เอ-กี

หลังการลงคะแนนสิ้นสุด หีบบัตรจะถูกเปิดออก

กฎหมายและความยุติธรรม

कानून और न्याय

(กา-นูน ออ-ระอะ เนอะ-ยาย)

กฎหมาย

कानून (m.)

กา-นูน

भारत में दो मुख्य प्रकार के कानून हैं-

दीवानी कानून और अपराध कानून ।

ภา-รัต เมง โต मुख-ยะ ประ-การ เก กา-นูน แอ์-

ดี-วา-นี กา-นูน ออ-ระอะ อัป-ราธ กา-นูน

ในอินเดียมีกฎหมายหลักอยู่สองประเภทคือ

กฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา

กฎหมายแพ่ง

दीवानी कानून (m.)

ดี-วา-นี กา-นูน

दीवानी कानून नागरिकों के निजी विवादों से जुड़ा है ।

ดี-วา-นี กา-นูน นา-กะ-ริ-โกง เก นิ-จยี่ วิ-วา-โดง

เส จยฺ-ฐา แส

กฎหมายแพ่งเกี่ยวข้องกับข้อพิพาทส่วนบุคคลของ

ประชาชน

กฎหมายอาญา

अपराध कानून (m.)

อัป-ราธ กา-นูน

अपराध को रोकने के लिए

अपराध कानून आवश्यक है ।

อัป-ราธ โก โรก-เน เก ลิ-เอ

อัป-ราธ กา-นูน อา-วัศ-ยัก แส

เพื่อหยุดยั้งอาชญากรรม

กฎหมายอาญาจึงเป็นสิ่งจำเป็น

การดำเนินคดี

अभियोजन (m.)

อะ-ภี-โย-จยฺน

समाज में न्याय स्थापित करने के लिए

निष्पक्ष और सही अभियोजन बहुत ज़रूरी है ।

สะ-มาช เมง เนอะ-ยาย สทา-ปิต กัร-เน เก ลิ-เอ

นิษ-ปัก-เฉอะ ออ-ระอะ สะ-ฮี อะ-ภี-โย-จยฺน

ชะ-ฐฺ-รี แส

เพื่อสร้าง ความยุติธรรมในสังคม การดำเนินคดีที่เป็น

ธรรมและถูกต้องมีความจำเป็นอย่างมาก

การตีด้วยไม้โดยตำรวจ

ลาठीचार्ज (m.)

ลา-ฐี-จา-รัช

पुलिस ने भीड़ को नियंत्रित करने के लिए

लाठी चार्ज किया ।

ปู-ลีส เน บิ-ธู โก นิ-ยัณ-ตริต กั-ระ-เน เก ลี-เอ ลา-ฐี

จา-รัช กิ-ยา

ตำรวจใช้ไม้กระบองสลายฝูงชนเพื่อควบคุม

สถานการณ์

การฟ้องร้อง, คดีความ

मुकदमा (m.)

มุก-กัท-มา

यह मुकदमा कई सालों से चल रहा है ।

เยห มุก-กัท-มา กะ-อี สา-โลง เส จัล ระ-ฮา แอ

คดีความนี้ดำเนินมาเป็นเวลาหลายปี

การลงโทษ

सजा (f.)

สะ-จยา

भारत में मृत्युदंड सबसे बड़ी सजा मानी जाती है ।

ภา-รัต เมง มริต-ยุ-ดัณ-เฏอะ สั-พ-เส บะ-รี สะ-จยา

มา-นี จยา-ตี แอ

โทษประหารชีวิตถือเป็นโทษสูงสุดในอินเดีย

คทา, ราชทัณฑ์

राजदंड (m.)

ราช-ดัณ-เฏอะ

प्राचीन भारत में राजा अपराधियों को राजदंड देते थे ।

ปราชิน ภา-รัต เมง รา-จยา อัป-รา-ธิ-โยง โก

ราช-ดัณ-เฏอะ เด-เต เถ

ในสมัยโบราณของอินเดีย พระราชาทรงเคยลงโทษ

ผู้กระทำผิด

ความยุติธรรม

न्याय (m.)

เนอะ-ยาย

न्यायालय लोगों को न्याय दिलाने का काम करता है।

เนอะ-ยา-ยา-ลัย โล-โกง โก เนอะ-ยาย ตี-ลา-เน กา

กาม กั-ระ-ตา แอ

ศาลทำหน้าที่มอบความยุติธรรมแก่ผู้คน

ค่าปรับ

जुर्माना (m.)

จยุ-ระ-มา-นา

पुलिस ने नियम तोड़ने पर उसे जुर्माना लगाया।

ปู-ลีส เน นิ-ยัม โต-ธ-เน ปั-ธ อุ-เส จยุ-ระ-มา-นา สะ-กา-ยา

ตำรวจปรับเขาแล้วที่ทำผิดกฎ

คำตัดสิน फैसला (m.) แฟะสะลา	अदालत ने इस मामले में अपना फैसला सुनाया। อะ-ดา-ลัต เน อิส माम-เล เมง อัป-นา แฟะสะ-ลา สุ-นา-ยา ศาลได้อ่านคำตัดสินในคดีนี้แล้ว
คำสั่งกฤษฎีกา, พระราช กฤษฎีกา, พระราชกำหนด अध्यादेश (m.) อัธ-ยา-เดช	राष्ट्रपति ने आपात स्थिति में अध्यादेश पर हस्ताक्षर किया। ราช-ภฺรระ-ปะ-ติ เน อา-ปาต สติ-ติ เมง อัธ-ยา-เดช ปฺร หฺส-ตาก-ฉฺร กิ-ยา ประธานาธิบดีได้ลงนามในพระราชกำหนด ในสถานการณ์ฉุกเฉิน
คุก, เรือนจำ कारागार (m.) กา-รา-การ जेल (m.) จเยล	भगत सिंह ने कारागार में 116 दिनों की भूख हड़ताल की थी । ภะ-กัต ซิง เน กา-รา-การ เมง เอก-สอ-โส-ละห ติ-โนง กิ ภูข หฺรฺ-ตาล กิ ธี ภกัต ซิงห์ได้ออดอาหารประท้วงในเรือนจำนานถึง 116 วัน
จำเลย, ผู้ถูกกล่าวหา अभियुक्त (m.) อะ-ภิ-ยุก-เตอะ	इस मामले में तीन अभियुक्तों के नाम सामने आए हैं। อิส माम-เล เมง ติน อะ-ภิ-ยุก-โตง เก นาม สาม-เน อา-เอ แอ ในคดีนี้มีชื่อจำเลยสามคนปรากฏออกมา
ทนายความ वकील (m.) วะ-กิล	उसने पढ़ाई के बाद वकील बनने का निर्णय लिया। อุส-เน ปะ-รฺหา-อี เก บาด วะ-กิล บัน-เน กา นิ-เรอะ-ณฺย ลี-ยา หลังเรียนจบ เขาตัดสินใจจะเป็นทนายความ

โทษ, การลงโทษ

दंड (m.)

ด้น-เฒาะ

निर्दोष को दंड नहीं मिलना चाहिए।

นิ-เรอะ-โดษ โก ด้น-เฒาะ นะ-ฮึ มึล-นา จา-หิ-เอ

ผู้บริสุทธิ์ไม่ควรได้รับโทษ

นักโทษ

कैदी (m.)

แก-ดี

हर कैदियों को सुधार का अवसर मिलना चाहिए।

หรั แก-ติ-โยง โก สุ-ธาร กา อะ-วะ-สัร มึล-นา

จา-หิ-เอ

นักโทษทุกคนควรได้รับโอกาสในการแก้ไขตนเอง

ฝ่าฝืนบทบัญญัติ,

ผิดกฎหมาย

गैर कानूनी (adj.)

แกร กา-นู-นี

भारत में बाल विवाह गैरकानूनी है।

ภา-รัต เมง บาล วิ-วาห แกร-กา-นู-นี แฮ

การแต่งงานกับเด็กเป็นสิ่งผิดกฎหมายในอินเดีย

พยาน

गवाह (m.)

กะ-วาห

पुलिस तीन गवाहों से पूछताछ कर रहे हैं।

ปู-ลิส ตีน กะ-วา-โหวง เส ปูฉ-ตาฉ กัร ระ-เห แฮ

ตำรวจกำลังสอบปากคำพยานสามคน

ศาลยุติธรรม

न्यायालय (m.)

เนอะ-ยา-ยา-ลัย

सभी को न्यायालय के निर्णय को मानना पड़ता है।

สะ-ภี โก เนอะ-ยา-ยา-ลัย เก นิ-เรอะ-ณัย โก

มาน-นา ปู้-ตา แฮ

ทุกคนต้องยอมรับคำตัดสินของศาล

ศาลยุติธรรมสูงสุด (ศาลสูง),

ศาลฎีกา

सर्वोच्च न्यायालय (m.)

สะ-เรอะ-โวจ-เจอะ

เนอะ-ยา-ยา-ลัย

भारत का सर्वोच्च न्यायालय नई दिल्ली में है।

ภา-รัต กา สะ-เรอะ-โวจ-เจอะ เนอะ-ยา-ยา-ลัย

นะ-ฮึ ดิล-ลี เมง แฮ

ศาลฎีกาของอินเดียตั้งอยู่ที่กรุงนิวเดลี

หลักฐาน สบู่ (m.) สะ-บูต	गवाह और सबूत दोनों अदालत में आवश्यक हैं। กะ-วาห ออ-เรอะ สะ-บูต โต-โนง อะ-ดา-ลัต เมง อา-วัศ-ยัก แอ้ ทั้งพยานและหลักฐานทั้งสองสำคัญในศาล
อยุติธรรม अन्याय (m.) อัน-ยาย	महात्मा गांधी ने कहा कि अन्याय के सामने मौन रहना पाप है। มะ-หาต-มา กาน-จี เน กะ-หา กี อัน-ยาย เก สาม-เน มอน เระ-หะ-นา ปาป แอ้ มหาตมา คานธีได้กล่าวไว้ว่า การนิ่งเฉยต่อความอยุติธรรมคือบาป
อาชญากร अपराधी (m.) อัป-รา-ธี	पुलिस ने अपराधी को गिरफ्तार किया। ปุ-ลิส เน อัป-รา-ธี โก กี-รัพ-ตาร กี-ยา ตำรวจจับกุมอาชญากรได้
อาชญากรรม अपराध (m.) อัป-ราธ	भारत में साइबर अपराध बढ़ रहे हैं। ภา-รัต เมง สา-อี-บัร อัป-ราธ บัรหฺ ระ-เห แอ้ อาชญากรรมทางไซเบอร์ในอินเดียกำลังเพิ่มขึ้น

การทหารและความมั่นคง

सैन्य और सुरक्षा (แสน-เยอะ ออ-เรอะ สู้-รัก-ฉา)

กองทัพ

सेना (f.)

เส-นา

दुनिया में सबसे मजबूत सेनाओं में से एक भारतीय सेना है।

ดู-นิ-ยา เมง สัพ-เส มัจ-บูต เส-นา-โอง เมง เส เอก

ภา-ระ-ตี-ยะ เส-นา แอ

กองทัพอินเดียเป็นหนึ่งในบรรดากองทัพที่แข็งแกร่งที่สุดในโลก

กองกำลังรักษาความปลอดภัย

ชายแดน

सीमा सुरक्षा बल (m.)

สี-มา สู้-รัก-ฉา บัล

सीमा सुरक्षा बल भारत की सीमाओं की रक्षा करता है।

สี-มา สู้-รัก-ฉา บัล ภา-รัต กี สี-มา-โอง กี

รัก-ฉา กัร-ตา แอ

กองกำลังรักษาความปลอดภัยชายแดนปกป้องพรมแดนของอินเดีย

กองทัพอินเดีย

भारतीय सेना (f.)

ภา-ระ-ตี-ยะ เส-นา

भारतीय सेना देश की शान है।

ภา-ระ-ตี-ยะ เส-นา เดศ กี ชาน แอ

กองทัพอินเดียคือศักดิ์ศรีของชาติ

กองทัพเรือ

नौसेना (f.)

นอ-เส-นา

भारतीय नौसेना देश की समुद्री

सीमाओं की रक्षा करती है।

ภา-ระ-ตี-ยะ นอ-เส-นา เดศ กี สะ-มุ-ดรี

สี-มา-โอง กี รัก-ฉา กัร-ตี แอ

กองทัพเรืออินเดียปกป้องน่านน้ำของประเทศ

กองทัพอากาศ

वायुसेना (f.)

วา-ยุ-เส-นา

भारतीय वायुसेना देश की आकाश

की रक्षा करती है।

ภา-ระ-ตี-ยะ วา-ยุ-เส-นา เดศ กี อา-กาศ

กี รัก-ฉา กัร-ตี แอ

กองทัพอากาศอินเดียปกป้องน่านฟ้าของประเทศ

การโจมตี हमला (m.) ฮัม-ลา	सीमा पर अचानक हमला हुआ। सी-มา ปัว อะ-จา-นัค หัม-ลา หู-อา การโจมตีเกิดขึ้นอย่างกะทันหันที่ชายแดน
การก่อการร้าย आतंकवाद (m.) อา-ตัง-กะ-วาด	युवाओं को आतंकवाद से दूर रहना चाहिए। ยุ-วา-โอง โโก อา-ตัง-กะ-วาท เส ดุร ระ-หะ-นา จา-หิ-เอ เยาวชนทั้งหลายควรอยู่ห่างจาก แนวคิดการก่อการร้าย
การรักษาความปลอดภัย ชายแดน सीमा सुरक्षा (f.) สี-มา สุ-รัก-ณา	सरकार सीमा सुरक्षा पर ध्यान दे रही है। สัร-การ สี-มา สุ-รัก-ณา ปัว ระ-เอะ-ยาน เด ระ-ฮี แฮ รัฐบาลกำลังให้ความสำคัญกับการรักษาความ ปลอดภัยชายแดน
การรุกราน आक्रमण (m.) อา-กระ-มัน	सरकार ने आक्रमण के बाद आपातकाल घोषित किया। สัร-การ เน อา-กระ-มัน เก บาด อา-ปาต-กาล โฆ-ษิต กิ-ยา หลังการรุกราน รัฐบาลได้ประกาศภาวะฉุกเฉิน
เกราะ कवच (m.) กะ-วัจ	सैनिक कवच पहन रहा है। สัเอ-นิก กะ-วัจ เปะ-หั้น ระ-ฮา แฮ ทหารกำลังสวมเกราะป้องกัน
ชีปนาวุธ मिसाइल (f.) มิ-สา-อิล	भारत की अग्नि मिसाइल बहुत शक्तिशाली है। ภา-รัต กี อัค-นิ มิ-สา-อิล บะ-หุด ชัก-ติ-ชา-ลี แฮ ชีปนาวุธ “อัคนิ” ของอินเดียทรงพลังมาก

ค้ายทหาร

छावनी (f.)

ฉาว-নী

सैनिक छावनी में रहते हैं।

แสนิก ฉาว-নী เมง เระ-หะ-เต แอ้

ทหารอาศัยอยู่ในค่ายทหาร

ชายแดน

सीमा (m.)

สี-มา

नेपाल की सीमा भारत के पाँच राज्यों - उत्तराखंड, उत्तरप्रदेश, बिहार, पश्चिम बंगाल और सिक्किम से लगती है।

เน-ปาล ก็ สี-มา ภา-รัต เก ปาญ-เจอะ ราช-โยง-
อุต-ตะ-รา-ขัณ-เณอะ, อุต-ตร-ประ-เทศ, ปี-หาร,
ปศ-จิเม บัง-กาล ออ-เรอะ สิก-กิม เส ลัก-ตี แอ
ประเทศเนปาลมีพรมแดนติดกับ 5 รัฐของอินเดีย
ได้แก่ อุตตราขัณฑ์ อุตตรประเทศ พินาโร เบงกอล
ตะวันตก และสิกขิม

ทหาร

सैनिक (m.)

แสน-นิก

सैनिक देश की रक्षा करता है।

แสน-นิก เดศ ก็ รัก-ฉา กัร-ตา แอ

ทหารปกป้องประเทศ

นายพล

जनरल (m.)

จยัน-รัล

जनरल सेना का सर्वोच्च अधिकारी है।

จยัน-รัล เส-นา กา สะ-เรอะ-โวจ-เจอะ

อะ-ธิ-กา-รี แอ

นายพลเป็นเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกองทัพ

ปืน

बंदूक (f.)

บัน-ดูก

सैनिक ने बंदूक कंधे पर रखी।

แสน-นิก เน บัน-ดูก กัน-เฮ ปีร ระ-ชี

ทหารสะพายปืนไว้บนบ่า

ผู้ก่อการร้าย

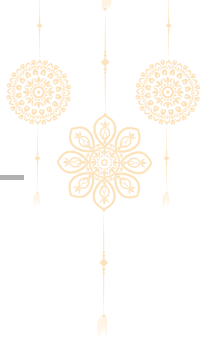
आतंकवादी (m.)

อา-ตัง-กะ-วา-ดี

आतंकवादियों ने हमला किया।

อา-ตัง-กะ-วา-ดี-โยง เน ฮัม-ลา กี-ยา

ผู้ก่อการร้ายก่อเหตุโจมตี

ผู้พลีชีพเพื่อชาติ

शहीद (m.)

ชะ-ฮีด

भगत सिंह एक महान शहीद थे।

กะ-กัต ซิง เอก มะ-หาน ชะ-ฮีด เถ

ภคัต สิงห์เป็นผู้สละชีพเพื่อชาติที่ยิ่งใหญ่ผู้หนึ่ง

วีรบุรุษ

वीर (m.)

วีร

भगत सिंह एक महान वीर थे।

กะ-กัต ซิง เอก มะ-หาน วีร เถ

ภคัต สิงห์เป็นวีรบุรุษที่ยิ่งใหญ่ผู้หนึ่ง

ศัตรู

दुश्मन (m.)

ดุษ-มัน

दुश्मन हमारे साहस से डरता है।

ดุษ-มัน หะ-มา-เร สา-หัส เส ฎัร-ตา แฮ

ศัตรูก้าวในความกล้าหาญของเรา

หมวกนิรภัยของทหาร

शिरस्त्राण (m.)

ชี-รัส-ตราณ

राजा ने युद्ध के समय स्वर्ण शिरस्त्राण पहना ।

รา-จยา เน ยุท-เธอะ เก สะ-มัย สวะ-รณ

ชี-รัส-ตราณ เปะ-หะ-นา

พระราชาก็สวมหมวกนิรภัยทองในยามสงคราม

สงคราม, การรบ

युद्ध (m.)

ยุท-เธอะ

महाभारत एक प्रसिद्ध युद्ध है।

มะ-หา-ภา-รัต เอก ประ-สีท-เธอะ ยุท-เธอะ แฮ

มหาภารตะเป็นสงครามหนึ่งที่มีชื่อเสียง

สันติภาพ

शांति (f.)

ชาน-ติ

भारत शांति का संदेश देता है।

ภา-รัต ชาน-ติ กา สัน-เดศ เด-ตา แฮ

อินเดียส่งสารแห่งสันติภาพ

เส้นพรมแดน

सीमारेखा (f.)

สี-มา-เร-ชา

सैनिक सीमारेखा पर ध्रुव तारा बन जाता है,
उस कुर्बानी के दीपक से सूरज भी शरमाता है।
เส-นิก สี-มา-เร-ชา ปัร ธรุ-เวอะ ตา-รา บัน จยา-ตา
แฮ อูส กุร-บา-นี เก ดี-ปัก เส สุ-รัช ภิ ชัร-มา-ตา แฮ
ทหารกลายเป็นดวงดาวเหนือบนเส้นพรมแดน
แม้แต่วงอาทิตย์ยังต้องอย่แสงแห่งการเสียดสนั่น

หน่วยข่าวกรอง

खुफिया विभाग (m.)

ขุ-พี-ยา วิ-ภาค

खुफिया विभाग गुप्त जानकारी इकट्ठा करता है।
ขุ-พี-ยา วิ-ภาค กุป-เตอะ จยาน-กา-รี
อิ-กัฏ-ฐา กัร-ตา แฮ
หน่วยข่าวกรองรวบรวมข้อมูลลับ

องค์กรรักษา

अंगरक्षक (m.)

อัง-กะ-รัก-ฉัก

अंगरक्षक महत्वपूर्ण व्यक्तियों की सुरक्षा करते हैं।
อัง-กะ-รัก-ฉัก มะ-หัต-วะ-ปุ-รัณ เวอะ-ยัก-ติ-โยง ก็
สุ-รัก-ฉา กัร-เต แฮ
องค์กรรักษาดูแลความปลอดภัยของบุคคลสำคัญ

อาวุธ

हथियार (m.)

หะ-ถี-ยาร

सरकार ने नए हथियार खरीदे ।
สัร-การ เน นะ-เอ หะ-ถี-ยาร ขะ-รี-เด
รัฐบาลได้จัดซื้ออาวุธใหม่

บุคคลและสังคมการเมือง

व्यक्ति और राजनीतिक समाज

(वेश-ยัก-ติ ออ-เรอะ ราช-นี-ติก สะ-มาช)

ชาธิบดี, ทาส गुलाम (m.) กุ-ลาม	अंग्रेजों ने भारत को डेढ़ सौ साल तक गुलाम बनाया। อังก-เร-โจ เน ภา-รัต โก แกร-ห สอ สาล ตัก กุ-ลาม บะ-นา-ยา อังกฤชทำให้อินเดียตกอยู่ในความเป็นทาสนานถึง 150 ปี
ชนพื้นเมือง, คนในประเทศ, พื้นเมือง, ท้องถิ่น, ของอินเดีย देसी (m., adj.) เด-สี	मैं एक देसी हूँ और मुझे अपनी संस्कृति पर गर्व है। แม่ เอก เด-สี ฮู ออ-เรอะ มุ-เฌ อัป-นี สัน-เสอะ-กริ-ติ ปรี กะ-เร แฮ ฉันเป็นคนพื้นเมืองอินเดียคนหนึ่ง และฉันภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง
ชาวบ้าน गाँवार (m., adj.) ग्रामीण (m. adj.) กะ-วาร, กรา-มีณ	त्योहारों पर ग्रामीण एक-दूसरे से मिलते हैं। เตอะ-โย-หา-โรง ปรี กรา-มีณ เอก-ตุ-สะ-เร เส มิล-เต แฮ ในช่วงเทศกาลชาวบ้านจะมาพบปะกัน
ชาวเมือง, เกี่ยวกับเมือง शहरी (m., adj.) เชะ-หะ-รี	शहरी जीवन तेज गति और आधुनिकता से भरा होता है। เชะ-หะ-รี จยี้-วัน เตช กะ-ติ ออ-เรอะ อา-ธุ-นิก เส กะ-รา โห-ตา แฮ ชีวิตในเมืองมีความเร่งรีบและเต็มไปด้วยความทันสมัย

ประชากร

आबादी (f.)

อา-บา-ดี

भारत की कुल आबादी १४० करोड़ से ज़्यादा है।

ภา-รัต ก็ กุล อา-บา-ดี เอก-สอ-จา-ลีส์ กะ-โรรุ เส

เซอะ-ยา-ดา แฮ

ประชากรรวมทั้งหมดของอินเดียมีมากกว่า

1,400 ล้านคน

ประชาชน

लोक, जन (m.)

जनता (f.)

โลก, จยัณ, จยัณ-ตา

सरकार को जन की समस्याएँ समझनी चाहिए।

สัร-การ เน จยัณ ก็ สะ-มัส-ยา-เอง สะ-มัณ-นี จา-หิ-เอ

รัฐบาลควรเข้าใจปัญหาทั้งหลายของประชาชน

ผู้นำ

नेता (m.)

เน-ตา

जवाहरलाल नेहरू भारत के प्रथम प्रधानमंत्री और महान नेता थे।

จยะ-วา-หัร-ลาล เน-รุ ภา-รัต เก ประ-ถัม

ประ-ธาน-มัน-ตรี ออ-เรอะ มะ-หาน เน-ตา เก

ชวาหรัลาล เนห์รูเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกและผู้นำที่ยิ่งใหญ่ของอินเดีย

พลเมือง

नागरिक (m.)

นา-กะ-ริก

हर नागरिकों का कर्तव्य है कि

वह देश की सेवा करे।

หัร นา-กะ-ริ-โกง กา กะ-เรอะ-ตะ-วยะ แฮ ก็

โวห เดศ ก็ เส-วา กะ-เร

หน้าที่ของพลเมืองทุกคนมีอยู่ว่า

เขาควรรับใช้ประเทศชาติ

พลเมืองอาวุโส

वरिष्ठ नागरिक (m.)

วะ-ริษ-ฐะอะ นา-กะ-ริก

भारतीय रेल वरिष्ठ नागरिकों को किराये में

छूट देती है।

ภา-ระ-ตี-ยะ เรล วะ-ริษ-ฐะอะ นา-กะ-ริ-โกง

โก ก็-รา-เย เมง ฉุฏ เต-ตี แฮ

รถไฟอินเดียให้ส่วนลดค่าโดยสารแก่ผู้อาวุโส

राष्ट्र प्रजा (f.) प्रजा-जय	अच्छा शासक हमेशा प्रजा का ध्यान रखता है। अज-न्ना चा-ल्लक ह-मे-चा प्र-जया का ऐ-यान र-दा ऐ पूँकक्रोंगतीदीजहोंगयैराष्ट्रसमो
वर्ण, जाति जाति (f.) जय-दी	जाति भारतीय समाज की पुरानी सामाजिक व्यवस्था का हिस्सा है। जय-दी णा-र-दी-य-स-मा-ज की पु-रा-नी सा-मा-जिक वे-य-व-स-ता का हि-सा ऐ वर्णहैसंनहोंगयैराष्ट्रसमो खोंगदी
हनुमान् दासी (f.) दा-सी	मीरा ने कहा- मैं तो कृष्ण की दासी हूँ। मी-रा ने क-हा मैं तो कृष्-ण की दा-सी हूँ मी-रादीकलौवा “नहोंहैहैतहसी (हनुमान्)होंगयैराष्ट्रसमो खोंगयैराष्ट्रसमो

ราชวงศ์และระบอบกษัตริย์

राजवंश और राजतंत्र

(ราช-วัญ-สะ ออ-ระอะ ราช-ตัน-ตระ)

เครื่องทรงของพระราช

राजसी वेशभूषा (f.)

ราช-สี เวศ-ภู-ฉา

मुगल काल की राजसी वेशभूषा संग्रहालय में प्रदर्शित की गई ।

มุกัล กาล ก็ ราช-สี เวศ-ภู-ฉา สังกะระ-หา-ลัย

เมง ประ-ตะ-ระอะ-ชิต ก็ กะ-อี

เครื่องแต่งกายแบบราชสำนักสมัยโมกุล

ได้ถูกจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

จักรพรรดิ

सम्राट (m.)

สัม-ราฏ

सम्राट अशोक ने पूरे भारत में बौद्ध धर्म का प्रचार किया।

สัม-ราฏ อะ-โชก เน ปู-เร ภา-รัต เมง บอท-เธอะ

ระ-รัม กา ประ-จาร ก็-ยา

จักรพรรดิอโศกได้ทรงเผยแพร่มพุทธศาสนา

ไปทั่วอินเดีย

จักรพรรดิ (มุสลิม),

ราชา, กษัตริย์

बादशाह (m.)

บาด-ชา-เหอะ

बादशाह शाहजहाँ ने ताजमहल बनवाया ।

บาด-ชา-เหอะ ชาห-จยะ-ห่าน เน

ตาช-มะ-ฮัล บัน-วา-ยา

จักรพรรดิศากษห่านได้ทรงให้สร้างทัชมาฮาล

จักรพรรดินี

महारानी (f.)

มะ-หา-รา-นี

महारानी लक्ष्मीबाई भारत की वीरांगना थीं।

มะ-หา-รา-นี ลัก-เฉอะ-มี-บา-อี ภา-รัต

ก็ วี-ราง-กะ-นา ถี°

มหารานีลักษมีไบเป็นวีรสตรีของอินเดีย

เจ้าชาย राजकुमार (m.) ราช-กุ-मार	राजकुमार सिद्धार्थ बाद में बुद्ध बने। ราช-कु-मार สิทธิ-เรอะ-ธาท บาด เมง บุท-เธอะ บะ-เน เจ้าชายสิทธัตถะภายหลังได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า
เจ้าชายรัชทายาท युवराज (m.) ยุ-วะ-ราช	युवराज भविष्य में राजा बनेगा। ยุ-วะ-ราช ฤษ-วิษ-ยะ เมง รา-จยา บะ-เน-กา เจ้าชายรัชทายาทจะขึ้นเป็นราชาในอนาคต
เจ้าเมือง नगरपति (m.) นะ-กัร-ปะ-ติ	पुराने समय में नगरपति शहर की रक्षा करता था। ปุ-รา-เน สะ-มัย เมง นะ-กัร-ปะ-ติ เชะ-หัร ก็ รัก-ณา กัร-ตา ธา ในสมัยโบราณ เจ้าเมืองเคยมีหน้าที่ป้องกันเมือง
เจ้าหญิง राजकुमारी (f.) ราช-กุ-มา-รี	राजकुमारी महल में अपने माता-पिता के साथ रही। ราช-กุ-มา-รี มะ-หัล เมง อัป-เน มา-ตา-บิดา เก สาถ ระ-ฮี เจ้าหญิงได้อาศัยอยู่ในพระราชวังกับพระราชบิดา และมารดา
มงกุฎ मुकुट, ताज (m.) มุ-กุฎ, ตาช	ताज शक्ति और सम्मान का प्रतीक है। ตาช ชัก-ติ ออ-เรอะ สัม-มาน กา ประ-ตีก แอ มงกุฎเป็นสัญลักษณ์ของอำนาจและเกียรติยศ
พระราชวัง राजमहल (m.) ราช-มะ-หัล	जयपुर का सिटी पैलेस एक सुंदर राजमहल है। จัย-ปุร กา สิ-หฺวี แป-เลส เอก สุน-ดรร ราช-มะ-หัล แอ พระราชวังซิตี้พาล์สในชัยปุระเป็นหนึ่งใน พระราชวังที่งดงามมาก
พระราชชา राजा (m.) รา-จยา	राजा जनक सीता के पिता थे । รา-จยา จยะ-นัค สี-ตา เก ปิ-ตา เก พระราชชาชนกเป็นพระบิดาของนางสีตา

ราชบัลลังก์

ราชसिंहासन (m.)

ราช-สิง-หา-สัน

इतिहास में कई युद्ध राजसिंहासन के लिए लड़े गए।

อิ-ติ-หาส เมง กะ-อี ยุท-เออะ ราช-สิง-หา-สัน

เก ลี-เอ ละ-เร กะ-เอ

ในประวัติศาสตร์สงครามมากมายถูกต่อสู้
เพื่อชิงราชบัลลังก์

ราชपुरोहित

राजपुरोहित (m.)

ราช-ปุ-โร-หิต

राजपुरोहित राजा को धर्म और नीति की सलाह देता है।

ราช-ปุ-โร-หิต รา-จยา โก ะ-รัม ออ-เรอะ นี-ติ กี

สะ-ลาห เด-ตา แฮ

ราชปุโรหิตถวายคำปรึกษาแก่พระราช

ในด้านหน้าที่และนโยบาย

ราชสำนัก

दरबार (m.)

ดาร์-บาร

बादशाह अकबर का दरबार बहुत भव्य था।

บาด-ชา-เหอะ อัก-บัร กา ดาร์-บาร

บะ-หุด ะ-วยะ ถา

ราชสำนักของจักรพรรดิอักบัรหฺรรางดงามมาก

ราชินี

रानी (f.)

รา-নী

रानी ने न्याय और धर्म का पालन किया।

รา-নী เน เนอะ-ยาย ออ-เรอะ ะ-รัม กา ปา-ลัน กี-ยา

ราชินีทรงยึดมั่นในความยุติธรรมและธรรมะ

กระทรวง

มंत्रालय

(มัน-ตรา-ลัย์)

กระทรวงกฎหมายและยุติธรรม

(Ministry of Law and Justice)

कानून और न्याय मंत्रालय (m.)

กา-นูน ออ-เรอะ เนอะ-ยาย มัน-ตรา-ลัย์

कानून और न्याय मंत्रालय कानून से जुड़े काम देखता है।

กา-นูน ออ-เรอะ เนอะ-ยาย มัน-ตรา-ลัย์ กา-นูน เส จยุ-เร่ กาม เดช-ตา แฮ

กระทรวงกฎหมายและยุติธรรมดูแลงานด้านกฎหมาย

กระทรวงกลาโหม (Ministry of Defence)

रक्षा मंत्रालय (m.)

รัก-ฉา มัน-ตรา-ลัย์

रक्षा मंत्रालय देश की सुरक्षा करता है।

รัก-ฉา มัน-ตรา-ลัย์ เดช กี สุ-รัก-ฉา กร์-ตา แฮ

กระทรวงกลาโหมรักษาความมั่นคงของประเทศ

กระทรวงเกษตรและสวัสดิภาพของเกษตรกร

(Ministry of Agriculture & Farmers Welfare)

कृषि एवं किसान कल्याण मंत्रालय (m.)

กรี-ฉี เอ-วัม กี-सान กัล-ยาณ มัน-ตรา-ลัย์

कृषि एवं किसान कल्याण मंत्रालय किसानों की मदद करता है।

กรี-ฉี เอ-วัม กี-सान กัล-ยาณ มัน-ตรา-ลัย์ กี-สา-โนง กี มะ-ดัด กร์-ตา แฮ

กระทรวงเกษตรและสวัสดิภาพของเกษตรกรช่วยเหลือเกษตรกร

กระทรวงการขนส่งทางบกและทางหลวง

(Ministry of Road Transport and Highways)

सड़क परिवहन और राजमार्ग मंत्रालय (m.)

สะ-รັก ปะ-รี-วะ-หั้น ออ-เรอะ ราช-มา-รັค มั่น-ตรา-ลัย

सड़क परिवहन और राजमार्ग मंत्रालय सड़कों का विकास करता है।

สะ-รັก ปะ-รี-วะ-หั้น ออ-เรอะ ราช-มา-รັค มั่น-ตรา-ลัย สะ-ระ-โกง กา วิ-กาส กัร-ตา แอ
กระทรวงการขนส่งทางบกและทางหลวงพัฒนาถนน

กระทรวงการคลัง (Ministry of Finance)

वित्त मंत्रालय (m.)

วิท-เตอะ มั่น-ตรา-ลัย

वित्त मंत्रालय देश की आर्थिक नीति बनाता है।

วิท-เตอะ มั่น-ตรา-ลัย เตศ กี่ อา-เรอะ-ถิก นี-ติ บะ-นา-ตา แอ
กระทรวงการคลังสร้างนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศ

กระทรวงการเคหะและกิจการชุมชนเมือง

(Ministry of Housing and Urban Affairs)

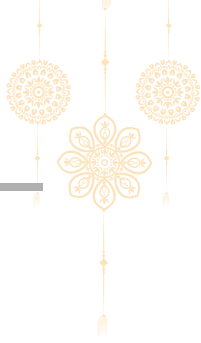
आवाहन और शहरी कार्य मंत्रालय (m.)

อา-วา-ลัน ออ-เรอะ เชะ-หะ-รี้ กา-เรอะ-ยะ มั่น-ตรา-ลัย

आवाहन और शहरी कार्य मंत्रालय आवास और शहर की सुविधाओं पर काम करता है।

อา-วา-ลัน ออ-เรอะ เชะ-หะ-รี้ กา-เรอะ-ยะ มั่น-ตรา-ลัย อา-วาส ออ-เรอะ เชะ-หัร กี่
สุ-วิ-ธา-โอง ปัร กาม กัร-ตา แอ

กระทรวงการเคหะและกิจการชุมชนเมืองทำงานด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวก
ของเมือง

กระทรวงการจัดกิจกรรมและกีฬาเยาวชน

(Ministry of Youth Affairs and Sports)

युवा कार्यक्रम और खेल मंत्रालय (m.)

ยุ-วา กา-เรอะ-ยะ-กรั่ม ออ-เรอะ खेल มั่น-ตรา-ลัย์

युवा कार्यक्रम और खेल मंत्रालय युवाओं को बढ़ावा देता है।

ยุ-วา กา-เรอะ-ยะ-กรั่ม ออ-เรอะ खेल มั่น-ตรา-ลัย์ ยุ-วา-โอง โโก ปะ-รหา-วา เด-ตา แฮ

กระทรวงการจัดกิจกรรมและกีฬาเยาวชนส่งเสริมเยาวชน

กระทรวงการต่างประเทศ

(Ministry of External Affairs)

विदेश मंत्रालय (m.)

วี-เดศ มั่น-ตรา-ลัย์

विदेश मंत्रालय अन्य देशों से संबंध संभालता है।

วี-เดศ มั่น-ตรา-ลัย์ อัน-ยะ เด-โฆง เส สัม-บัน-เรอะ สัม-ภาล-ตา แฮ

กระทรวงการต่างประเทศดูแลความสัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ

กระทรวงการท่องเที่ยว (Ministry of Tourism)

पर्यटन मंत्रालय (m.)

ปะ-เรอะ-ยะ-ภู่น มั่น-ตรา-ลัย์

पर्यटन मंत्रालय पर्यटन को बढ़ावा देता है।

ปะ-เรอะ-ยะ-ภู่น มั่น-ตรา-ลัย์ ปะ-เรอะ-ยะ-ภู่น โโก ปะ-รหา-วา เด-ตา แฮ

กระทรวงการท่องเที่ยวส่งเสริมการท่องเที่ยว

กระทรวงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(Ministry of Human Resource Development)

मानव संसाधन विकास मंत्रालय (m.)

มา-เนา สัน-สา-อัน วิ-กาส มั่น-ตรา-ลัย์

मानव संसाधन विकास मंत्रालय मानव क्षमता का विकास करता है।

มา-เนา สัน-สา-อัน วิ-กาส มั่น-ตรา-ลัย์ มา-เนา เกอะ-ฉัม-ตา กา วิ-กาส กัร-ตา แฮ

กระทรวงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์พัฒนาศักยภาพของมนุษย์

กระทรวงการรถไฟ (Ministry of Railways)

रेलवे मंत्रालय (m.)

เรล-เว มั่น-ตรา-ลัย์

रेलवे मंत्रालय रेल सेवा चलाता है।

เรล-เว มั่น-ตรา-ลัย์ เรล เส-วา จะ-ลา-ตา แฮ

กระทรวงการรถไฟดำเนินการให้บริการรถไฟ

กระทรวงการเลี้ยงสัตว์และการประมง

(Ministry of Animal Husbandry, Dairying, and Fisheries)

पशुपालन डेयरी और मत्स्य पालन मंत्रालय (m.)

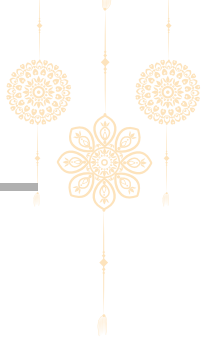
ปะ-ชูปา-ลัน แฉะ-รี ออ-เรอะ มัต-เสอะ-ยะ ปา-ลัน มั่น-ตรา-ลัย์

पशुपालन डेयरी और मत्स्य पालन मंत्रालय ग्रामीण अर्थव्यवस्था को मजबूत करता है।

ปะ-ชูปา-ลัน เด-ยะ-รี ออ-เรอะ มัต-เสอะ-ยะ ปา-ลัน มั่น-ตรา-ลัย์ กรา-มีณ

อะ-ร็ด-วะยะ-วัส-ถา โก มัช-บูต กัร-ตา แฮ

กระทรวงการเลี้ยงสัตว์และการประมงส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชนบท

กระทรวงการวางแผน (Ministry of Planning)

योजना मंत्रालय (m.)

โยช-นา มั่น-ตรา-ลัย์

योजना मंत्रालय विकास की योजना बनाता है।

โยช-นา มั่น-ตรา-ลัย์ วิ-กาส ก็ โยช-นา บะ-นา-ตา แฮ

กระทรวงการวางแผนจัดทำแผนพัฒนา

กระทรวงการสื่อสาร, อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Ministry of Communications, Electronics and Information Technology)

संचार, इलेक्ट्रॉनिक्स और सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय (m.)

สัณ-จาร อิ-เลก-นักรอ-นิกส ออ-เรอะ สู้-จะ-นา พรอด-โย-กิ-ก็ มั่น-ตรา-ลัย์

संचार, इलेक्ट्रॉनिक्स और सूचना प्रौद्योगिकी मंत्रालय लोगों को

डिजिटल सेवाओं से जोड़ता है।

สัณ-จาร อิ-เลก-นักรอ-นิกส ออ-เรอะ สู้-จะ-นา พรอด-โย-กิ-ก็ มั่น-ตรา-ลัย์ โล-กอง โก ภู-จิ-ยั-มัล

เส-วา-โอง เส จโยธ-ตา แฮ

กระทรวงการสื่อสาร, อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

เชื่อมโยงผู้คนที่ใช้บริการดิจิทัลต่าง ๆ

กระทรวงกิจการด้านคนกลุ่มน้อย

(Ministry of Minority Affairs)

अल्पसंख्यक मंत्रालय (m.)

อัล-ปะ-สัง-เขอะ-ยัก มั่น-ตรา-ลัย์

अल्पसंख्यक मंत्रालय सामाजिक समानता पर ध्यान देता है।

อัล-ปะ-สัง-เขอะ-ยัก มั่น-ตรา-ลัย์ สา-มา-จยิก สะ-มาน-ตา ปัร เอะอะ-ยาน เต-ตา แฮ

กระทรวงกิจการด้านคนกลุ่มน้อยให้ความสำคัญกับความเสมอภาคทางสังคม

กระทรวงคมนาคมและทางหลวง

(Ministry of Road Transport and Highways)

सड़क परिवहन और राजमार्ग मंत्रालय (m.)

สะ-รูก ปะ-รี-วะ-หั้น ออ-เรอะ ราช-มา-รัค มั่น-ตรา-ลัย

सड़क परिवहन और राजमार्ग मंत्रालय परिवहन व्यवस्था सुधारता है।

สะ-รูก ปะ-รี-วะ-หั้น ออ-เรอะ ราช-มา-รัค มั่น-ตรา-ลัย ปะ-รี-วะ-หั้น

วยะ-วัส-ถา สุ-ธาร-ตา แะ

กระทรวงคมนาคมและทางหลวงปรับปรุงระบบการขนส่ง

กระทรวงชาติพันธุ์ (Ministry of Tribal Affairs)

जनजातीय कार्य मंत्रालय (m.)

จยัน-จยา-ตี-ยะ กา-เรอะ-ยะ มั่น-ตรา-ลัย

जनजातीय कार्य मंत्रालय जनजातीय अधिकारों की रक्षा करता है।

จยัน-จยา-ตี-ยะ กา-เรอะ-ยะ มั่น-ตรา-ลัย จยัน-จยา-ตี-ยะ อะ-จิ-กา-โรง ก็

รัก-ณา กัร-ตา แะ

กระทรวงชาติพันธุ์คุ้มครองสิทธิของชนชาติพันธุ์

กระทรวงถ่านหิน, เหมืองแร่

(Ministry of Coal, Mines)

खान, कोयला मंत्रालय (m.)

ขาน, โก-ยะ-ลา มั่น-ตรา-ลัย

खान, कोयला मंत्रालय ऊर्जा क्षेत्र में महत्वपूर्ण है।

ขาน, โก-ยะ-ลา มั่น-ตรา-ลัย อุ-เรอะ-จยา เกอะ-เฉ-ตระ เมง มะ-หัต-วะ-ปุ-รัณ แะ

กระทรวงถ่านหิน เหมืองแร่มีความสำคัญต่อภาคพลังงาน

กระทรวงธรณีศาสตร์ (Ministry of Earth Sciences)

पृथ्वी विज्ञान मंत्रालय (m.)

पृथ-वी वि-ज्ञान मंत्र-ालय

पृथ्वी विज्ञान मंत्रालय भारत में प्राकृतिक आपदाओं की भविष्यवाणी और प्रारंभिक चेतावनी के लिए नोडल मंत्रालय है।

पृथ-वी वि-ज्ञान मंत्र-ालय भा-रत में प्रा-कृ-ति-क आ-प-दा-ओं की भ-वि-ष्य-वा-णी और प्र-ारं-भ-ि-क चे-ता-व-नी के लिए नो-ड-ल मंत्र-ालय है।

กระทรวงธรณีศาสตร์เป็นกระทรวงหลักในอินเดียที่รับผิดชอบการพยากรณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติและการแจ้งเตือนล่วงหน้า

กระทรวงบ้านที่อยู่อาศัย (Ministry of Home Affairs), กระทรวงมหาดไทย

गृह मंत्रालय (m.)

กริ-หะ มंत्र-าลย

गृह मंत्रालय देश की आंतरिक सुरक्षा देखता है।

กริ-หะ มंत्र-าลย เด-ช-ก็ อา-น-ตะ-ริ-ก สุ-ร-ก-ฉา เด-ช-ตา แห

กระทรวงมหาดไทยดูแลความมั่นคงภายในประเทศ

กระทรวงปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ

(Ministry of Petroleum and Natural Gas)

पेट्रोलियम और प्राकृतिक गैस मंत्रालय (m.)

เป-โตร-ลิ-ยัม ออ-เรอะ ปรา-ก-ริ-ติ-ก แก-ส มंत्र-าลย

पेट्रोलियम और प्राकृतिक गैस मंत्रालय ऊर्जा सुरक्षा पर काम करता है।

เป-โตร-ลิ-ยัม ออ-เรอะ ปรา-ก-ริ-ติ-ก แก-ส มंत्र-าลย อุ-เรอะ-จ-ยา

สุ-ร-ก-ฉา ปรั-ก-า-ม กั-ร-ตา แห

กระทรวงปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติทำงานด้านความมั่นคงทางพลังงาน

กระทรวงพลังงานน้ำ (Ministry of Jal Shakti)

जल शक्ति मंत्रालय (m.)

จยัล ชัก-ติ มั่น-ตรา-ลัย

जल शक्ति मंत्रालय जल संसाधनों का प्रबंधन करता है।

จยัล ชัก-ติ มั่น-ตรา-ลัย จยัล สัน-สา-ระ-โนง กา ประ-บัน-ธัน กัร-ตา แฮ

กระทรวงพลังงานน้ำบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

กระทรวงพัฒนาชนบท (Ministry of Rural Development)

ग्रामीण विकास मंत्रालय (m.)

กรา-มีณ วิ-กาส มั่น-ตรา-ลัย

ग्रामीण विकास मंत्रालय ग्रामीण क्षेत्रों के विकास पर काम करता है।

กรา-มีณ วิ-กาส มั่น-ตรา-ลัย กรา-มีณ เกอะ-เน-โตรง เก วิ-กาส ปัร กาม กัร-ตา แฮ

กระทรวงพัฒนาชนบททำงานด้านการพัฒนาพื้นที่ชนบท

กระทรวงพัฒนาฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการ

(Ministry of Skill Development and Entrepreneurship)

कौशल विकास और उद्यमिता मंत्रालय (m.)

กอ-ซัล วิ-กาส ออ-เรอะ อุท-ยะ-มิ-ตา มั่น-ตรา-ลัย

कौशल विकास और उद्यमिता मंत्रालय कार्य कौशल का विकास करता है।

กอ-ซัล วิ-กาส ออ-เรอะ อุท-ยะ-มิ-ตา มั่น-ตรา-ลัย กา-เรอะ-ยะ กอ-ซัล กา วิ-กาส กัร-ตา แฮ

กระทรวงพัฒนาฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการพัฒนาทักษะการทำงาน

กระทรวงพัฒนาสตรีและเด็ก

(Ministry of Women and Child Development)

महिला और बाल विकास मंत्रालय (m.)

มะ-หิ-ลา ออ-เรอะ บาล วิ-กาส มั่น-ตรา-ลัย์

महिला और बाल विकास मंत्रालय महिलाओं के अधिकारों की रक्षा करता है।

มะ-หิ-ลา ออ-เรอะ บาล วิ-กาส มั่น-ตรา-ลัย์ มะ-หิ-ลา-โอง

เก อะ-ธิ-กา-โรง ก็ รัก-ณา กัร-ตา แะ

กระทรวงพัฒนาสตรีและเด็กคุ้มครองสิทธิของสตรี

กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม

(Ministry of Commerce and Industry)

वाणिज्य और उद्योग मंत्रालय (m.)

วา-ณิ-ช-เยอะ ออ-เรอะ อุท-โยค มั่น-ตรา-ลัย์

वाणिज्य और उद्योग मंत्रालय व्यापार और उद्योग देखता है।

วา-ณิ-ช-เยอะ ออ-เรอะ อุท-โยค มั่น-ตรา-ลัย์ เวอะ-ยา-ปาร ออ-เรอะ อุท-โยค เดช-ตา แะ

กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมดูแลด้านการค้าและอุตสาหกรรม

กระทรวงยุติธรรมและการเสริมสร้างสังคม

(Ministry of Social Justice and Empowerment)

सामाजिक न्याय और अधिकारिता मंत्रालय (m.)

สา-มา-จยิก เนอะ-ยาย ออ-เรอะ อะ-ธิ-กา-ริ-ตา มั่น-ตรา-ลัย์

सामाजिक न्याय और अधिकारिता मंत्रालय समान अवसर को बढ़ावा देता है।

วา-ณิ-ช-เยอะ ออ-เรอะ อุท-โยค มั่น-ตรา-ลัย์ เวอะ-ยา-ปาร ออ-เรอะ อุท-โยค เดช-ตา แะ

กระทรวงยุติธรรมและการเสริมสร้างสังคมส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียมกัน

कर्मचारी, लोक शिकायत और पेंशन विभाग

(Ministry of Personnel, Public Grievances, and Pensions)

कर्मिक, लोक शिकायत और पेंशन मंत्रालय (म.)

का-रेश-मि, लोक शिकायत और पेंशन विभाग

कर्मिक, लोक शिकायत और पेंशन मंत्रालय लोक शिकायतों का समाधान करता है।

का-रेश-मि, लोक शिकायत और पेंशन विभाग लोक शिकायतों का समाधान करता है।

समाधान, लोक शिकायत और पेंशन विभाग

कर्मचारी, लोक शिकायत और पेंशन विभाग लोक शिकायतों का समाधान करता है।

कर्मचारी, लोक शिकायत और पेंशन विभाग

कर्मचारी, लोक शिकायत और पेंशन विभाग

(Ministry of Labour and Employment)

श्रम और रोजगार मंत्रालय (म.)

श्रम और रोजगार मंत्रालय

श्रम और रोजगार मंत्रालय श्रमिक कल्याण पर ध्यान देता है।

श्रम और रोजगार मंत्रालय श्रमिक कल्याण पर ध्यान देता है।

कर्मचारी, लोक शिकायत और पेंशन विभाग लोक शिकायतों का समाधान करता है।

कर्मचारी, लोक शिकायत और पेंशन विभाग

संस्कृति मंत्रालय (म.)

संस्कृति मंत्रालय

संस्कृति मंत्रालय भारतीय संस्कृति को बढ़ावा देता है।

संस्कृति मंत्रालय भारतीय संस्कृति को बढ़ावा देता है।

कर्मचारी, लोक शिकायत और पेंशन विभाग लोक शिकायतों का समाधान करता है।

กระทรวงเหล็ก (Ministry of Steel)

इस्पात मंत्रालय (m.)

อิส-ปาต มั่น-ตรา-ลั้ย

इस्पात मंत्रालय इस्पात उद्योग देखता है।

อิส-ปาต มั่น-ตรา-ลั้ย อิส-ปาต อุท-โยค เดช-ตา แฮ

กระทรวงเหล็กดูแลอุตสาหกรรมเหล็ก

กระทรวงอาหารและสินค้าอุปโภคบริโภค

(Ministry of Consumer Affairs, Food and Public Distribution)

उपभोक्ता खाद्य और सार्वजनिक वितरण मामलों के मंत्रालय

(m.) อุป-โภก-ตา ขาท-เยอะ ออ-เรอะ สว-เรอะ-วัช-นิก วิต-รัณ มาม-โลง เก

มั่น-ตรา-ลั้ย

यह मंत्रालय उपभोक्ताओं के अधिकारों की रक्षा करता है।

เยห มั่น-ตรา-ลั้ย อุป-โภก-ตา-โอง เก อะ-ธิ-กา-โรง ก็ รัก-ฉา กัร-ตา แฮ

กระทรวงอาหารและสินค้าอุปโภคบริโภคคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค

กระทรวงอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

(Ministry of Food Processing Industries)

खाद्य प्रसंस्करण उद्योग मंत्रालय (m.)

ขาท-เยอะ ประ-สัน-เสอะ-กะ-รัณ อุท-โยค มั่น-ตรา-ลั้ย

खाद्य प्रसंस्करण उद्योग मंत्रालय खाद्य प्रसंस्करण उद्योग का विकास करता है।

ขาท-เยอะ ประ-สัน-เสอะ-กะ-รัณ อุท-โยค มั่น-ตรา-ลั้ย ขาท-เยอะ ประ-สัน-เสอะ-กะ-รัณ

อุท-โยค กา วิ-กาส กัร-ตา แฮ

กระทรวงอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

กระทรวงอุตสาหกรรมหนักและรัฐวิสาหกิจ

(Ministry of Heavy Industries and Public Enterprises)

भारी उद्योग और सार्वजनिक उद्यम मंत्रालय (m.)

ภา-รี อุท-โยค ออ-เรอะ สา-เรอะ-วัช-นิก อุท-ยัม มั่น-ตรา-ลัย

यह मंत्रालय ऑटोमोबाइल, भारी मशीनरी, इंजीनियरिंग उद्योगों

और सार्वजनिक उद्यमों को संभालता है।

येह मंन-त्रा-ल्य ओ-ग्न-ओ-बा-ओल, भा-री म-श्-न-री, इण्-जयी-नि-य-रिं-गेओ उ-थ-यो-ग

ओ-रेओ सा-रेओ-व-श्-निक उ-थ-य-मोंग गो स-म-पाल-ता है

กระทรวงนี้ดูแลอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องจักรกลหนัก วิศวกรรมและรัฐวิสาหกิจ

รัฐและพื้นที่ปกครองพิเศษ

राज्य और केन्द्रशासित प्रदेश

(ราช-ยะ ออ-เรอะ เกน-ดระ-ชา-ลิต ประ-เดศ)

รัฐ	เมืองหลวง
राज्य	राजधानी
ราช-ยะ	ราช-ธา-นี

ภาคเหนือของอินเดีย उत्तर भारत อุต-ตฺร ภา-รัต

พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา-ยมนา เทือกเขาหิมาลัย ศูนย์กลางทางการเมือง ศาสนา

ปัญ-จยาบ	จัน-มฺวี่-กัรฺห
पंजाब	चंडीगढ़
หิ-มา-จัล ประ-เดศ	ชิม-ลา
हिमाचल प्रदेश	शिमला
หะ-รี-ยา-ณา	จัน-มฺวี่-กัรฺห
हरियाणा	चंडीगढ़
อุต-ตะ-รา-ขัณ-มฺวเอะ	เด-หะ-รา-ดูน
उत्तराखण्ड	देहरादून
อุต-ตฺร-ประ-เดศ	ลัซ-นะ-อู, ลัซ-เนา
उत्तर प्रदेश	लखनऊ

รัฐ

เมืองหลวง

राज्य

राजधानी

राज-य

राज-ธานี

ภาคตะวันตกของอินเดีย पश्चिम भारत ปศ-จิม ภา-รัต

ภูมิภาคแห่งทะเลทรายและชายฝั่งทะเลอาหรับ มีเมืองเศรษฐกิจใหญ่

กฤษ-ราต

กาน-ธี-นะ-กัร

गुजरात

गांधीनगर

โก-วา, โก-อา

ปณ-จย

गोवा, गोआ

पणजी

มะ-หา-ราช-ฐระ

มูม-ปะ-อี, มูม-ไป

महाराष्ट्र

मुम्बई

รา-จยัส-ถาน

จย-ปุร

राजस्थान

जयपुर

ภาคกลางของอินเดีย मध्य भारत มัธ-ยะ ภา-รัต

ภูมิภาคอันเป็นหัวใจของอินเดีย อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้และแร่ธาตุ

มัธ-ยะ-ประ-เดศ

โก-ปาล

मध्य प्रदेश

भोपाल

ฉัต-ตีล-กัร

ราย-ปุร

छत्तीसगढ़

रायपुर

รัฐ

เมืองหลวง

राज्य

राजधानी

राज-य

राज-रा-नी

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย पूर्व भारत ปู-เรอะ-วะ ภา-รัต

พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา เมืองท่าประวัติศาสตร์โกลกาทา และศาสนสถานโบราณ

ฌาร-ขัณ-ฌะอะ

ราช-จี

झारखण्ड

राँची

ปี-หาร

ปัฏ-นา

बिहार

पटना

ปศ-จิเม-บัง-กาล

โกล-กา-ตา

पश्चिम बंगाल

कोलकाता

โอ-ฐิ-สา

ภุ-วะ-เนศ-วัธ

ओड़िसा

भुवनेश्वर

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย

उत्तर-पूर्व भारत उत्-ตฺร-ปู-เรอะ-วะ ภา-รัต

ภูมิภาคแห่งภูเขาป่าไม้วัฒนธรรมชนเผ่าหลากหลาย เชื่อมโยงกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตริ-ปู-รา

อะ-กัธ-ตะ-ลา

त्रिपुरा

अगरतला

นา-กา-แลน-ฌะอะ

โก-หิ-มา

नागालैण्ड

कोहिमा

รัฐ

เมืองหลวง

राज्य

राजधानी

ราช-ยะ

ราช-ธานี

मध-न-पुर

อิม-พาล

मणिपुर

इम्फाल

मे-ฆा-ल-य

ชี-ลา-ง-เกอะ

मेघालय

शिलाँग

มิ-โซ-ล-ม

อา-อี-โซล

मिज़ोरम

आइज़ोल

สีก-กิม

กั-ง-กะ-โฏก

सिक्किम

गंगटोक

อะ-ร-ณ-จ-ล-ป-ระ-เด-ศ

อี-กฺวา-น-ะ-กั-ร์

अरुणाचल प्रदेश

ईटानगर

อะ-ส-ม

ดิส-ป-ร

असम

ดิสपुर

รัฐ	เมืองหลวง
राज्य	राजधानी
राज-य	राज-ธานี

ภาคใต้ของอินเดีย

दक्षिण भारत दक्षिण भारत

ภูมิภาคคาบสมุทรทางใต้ มีชายฝั่งสองฝั่งทะเล หัวใจแห่งอารยธรรมดราวิเดียน
อุดมด้วยศิลปะ เทคโนโลยีและธรรมชาติ

กะโรละ-นา-ฏัก	เบง-กะ-ลู-รุ
कर्नाटक	बेंगलुरु
กะ-รัล	ติ-รุ-วะ-นัณ-ตะ-ปุ-รัม
केरल	तिरुवनंतपुरม
ตะ-มิล-นา-ฏ	เจน-นะ-อี, เจน-ไน, มัทราส
तमिलनाडू	चेन्नई, मद्रास
เต-ลััง-กา-นา	ไฮ-ตะ-รา-บาด
तेलंगाना	हैदराबाद
อาน-ธระ-ประ-เศศ	อัม-รา-วะ-ดี
आंध्र प्रदेश	अमरावती

พื้นที่เขตปกครองพิเศษ, ดินแดนสหภาพ

केंद्रशासित प्रदेश

เกน-ดระ-ชา-ลีต ประ-เดศ

หมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์

अंडमान और निकोबार द्वीपसमूह (m.)

อัน-ภูะ-มาน ออ-เรอะ นิ-โก-บาร์ ดวีป-สะ-มุ-เหอะ

जम्मू-कश्मीर

चंडीगढ़ (m.)

ดะ-มัน్ ออ-เรอะ ดีว

दमन और दीव (m.)

दादरा ओ-रेอะ นะ-กัร ฮะ-เว-ลี

दादरा और नगर हवेली (m.)

दिल-ลี

दिल्ली (m.)

पाण-ภู-เจ-รี, ปุ-ดุง-เจ-รี

पांडिचेरी, पुदुच्चेरी (m.)

ลัก-ฉะ-ดวีป

लक्षद्वीप (m.)

จัม-มุ ออร์ กัศ-มีร์

जम्मू और कश्मीर (m.)